ნელიხალი ქირგელი.

ყოველდღიური გაზეთი

კომუნისტი

ᲙᲠᲣᲨᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲝ:
თბილისი, კრუზენშტეინის ქუჩა, № 4. ტელეფონები
საერთო—დღისა 14—76. სტამბის—ღამისა—79

რედაქცია ღიაა ყოველ დღე დილის 10-დან 1 ს. კ.
რეს პონდენციები და მასალები მიიღება მთელი დღე.

ᲞᲐᲠᲐᲡᲙᲔᲕᲘ, 20 ᲛᲐᲘᲡᲘ, 1921 Წ

№ 64 ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲓᲐ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕ. ᲠᲔᲕ.-ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ. № 64

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

უპარტიო ქალთა პირველი ყრილობა საქართველოში

საქართველოს უპარტიო ქალთა პირველი ყრილობა შესდგება 21 მაისს, ქალთა მეშვიდე გიმნაზიაში (ყოფილი წმინდა ნინოს სახელობის გიმნაზია), ერმოლოვის ქუჩაზე.

დღ ს წეს-რიგი:

1). მიმდინარე მოშენტი, მოხსენებელი ამხ. **ფ. მახარაძე;**

2 რას აძლევს მუშა და გლეხ ქალებს საბჭოთა ხელისუფლება,—ამხ. **კალანდაძე;**

3) დედობრივობის და ბავშვობის დაცვა—ამხ. **მ. ორახელაშვილი;**

4) მუშა ქალთა საერთაშორისო მოძრაობა და მე-3 კომუნისტური ინტერნაციონალი—ამხ. **გასვიანი;**

5) მოძრაობა აღმოსავლეთის ქალთა შორის,—ამხ. **დალნიაია;**

6) დელეგატ ქალთა არჩევა. **ᲐᲮ.** ყრილობაზე გასაგზავნად მოსკოვში.

მეტი ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ

ჩვენი გაზეთების პირველ ნომრებშიც ჩვენ მივაქციეთ ამხანაგების ყურადღება იმ უაღრესათ მნიშვნელოვან საკითხს, რომელიც წარმოადგენს პარტიის აღდგენა და მისი განმტკიცება. მენშევიკური რეჟიმისაგან ჩვენ მივიღეთ სამკვიდროთ დანგრეული პარტიული აპარატი, დაქსაქული ძალები. მენშევიკების მიერ შექმნილი რეჟიმის, მათ მიერ ჩვენ წინაალმდეგ წარმოებული რეპრესიების გამო, ჩვენი პარტიული ორგანიზაციები ძალიან სუსტ პროპორციაში იყო იმ პოლიტიკურ გავლენასთან, რომლითაც სარგებლობდა ჩვენი პარტია მიუხედავათ რამოდენიმე კვირეულ კედიას აგენტების გააფთრებული „მუშაობისა". ორგანიზაციული ჩარჩოები, ბუნებრივია, ასეთ არალეგალურ მდგომარეობაში მეტად ვიწრო იყო, რომ შეეტევა მთელი მასა, რომელზედაც ჩვენი გავლენა ვრცელდებოდა. და ასეთმა ვიწრო ორგანიზაციამაც განიცადა გამანადგურებელი გავლენა ჩვენი მტრების მიერ შექმნილი ჯოჯოხეთური პირობების. ხოლო თებერვლის ამბების შემდეგ ჩვენ წინ წამოიჭრა კითხვა არა მარტო საბჭოთა სახელმწიფოებრიობის აღმშენებლობის, არამედ პარტიის აღდგენის და მისი გამაგრების შესახებაც. ეს ორნაირი ამოცანა ერთი ერთმანეთის დამატებით უნდა გადაჭრილა ჩვენ და შეუდგებოდ კიდევაც სათანადო მუშაობას. ვინაიდან ახალ სახელმწიფოს აპარატის მოწყობაში ჩვენ შეეიქენით მინდობილი მხოლოდ და მხოლოდ ჩვენს საკუთარ ძალებზე, პრაქტიკულათ შეიქმნა ისეთი მდგომარეობა, რომ თითქმის მთელი ენერგია შთანთქა ამ მუშაობამ და პარტია მარჩა რამოდენიმეთ გვერდზე მიგდებული ან თითქის მივიწყებული. ამ გარემოების ჩვენ უაღრესად ანგარიში უნდა გავუწიოთ, უკეთესათ რომ ვთქვათ მდგომარეობა ჩვენ იძულებულ გაგვხდის მივაქციოთ მას ასეთი ყურადღება და, სანამ გვიან არ არის, გაასკეცებული ენერგიით და მეტი ძალებით გავაგრძელოთ ის, რაც უკვე დაგიწყეთ. თვითონ ჩვენ ვერ დავაკმაყოფილებით თავი ვინაგებოთ იმით, რომ საბჭოთა აღმშენებლობაც იგივე ჩვენი საქმეა, რომ ის განუყოფელი ნაწილია ჩვენი პარტიული შემოქმედების. ჩვენ არ შეგვიძლია ამ აზრით დამშვიდებულებმა გავახანგრძლივოთ შექმნილი მდგომარეობა. ჩვენ გარკვეული ენით უნდა ვუთხრათ ჩვენ ამხანაგებს, როგორც ცენტრში ისე პროვინციაში ასეთი მდგომარეობის შესაძლებელი შედეგების, კონკრეტულათ, რეალური საფრთხის შესახებ, რომელიც მოჰყვება მას. ჩვენ უნდა ავაშენოთ, გავამაგროთ პარტია, რომ წარმატებით გავაგრძელოთ სახელმწიფოებრივი მუშაობა. პარტია უნდა შეიქმნეს ასე ვთქვათ ჩვენ დასაყრდნობ ბაზათ, იქიდან უნდა წარვმართოთ სხვა დარგები ჩვენი მუშაობის, რომელიც იმდენადვე მტკიცეთ იწარმოებს, რამდენადაც მტკიცე იქნება თვით პარტია. ეს, რასაკვირველია, არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ ხელი შევუშვათ სახელმწიფოებრივ მოღვაწეობას, ან შევასუსტოთ ის. ჩვენ გვინდა ვთქვათ მხოლოთ, რომ არ ეგბული ძალები უფრო რაციონალურათ გადაჯგუფდეს და, რაც უმთავრესია, დაისვას პრობლემა, შეიქმნეს ის ჩვენი პრაქტიკოსების განსაკუთრებული ყურადღების საგნათ, მიეცეს შესუსტებულ პარტიულ მუშაობას მეტი ყურადღება, გაათკეცდეს სხვადასხვა სახელმწიფოებრივ ორგანოებში გაფანტული პარტიული ძალების ენერგია, რომ პარარელურათ ჩაეგანისინიც უშუალო პარტიული მუშაობაში; დაეკალოს მათ პარტიული დისციპლინის საშუალებით, რომელიც ჩვენ რიგებში არ გაღუნულა, ვერც გაღუნება, მეტი მუყაითობა და მეტი ენერგია მისცენ პარტიას. საჭიროა მოხდეს უფრო ენერგიული მობილიზაცია ძველი რეჟიმის იძულებით მეზობელ რესპუბლიკებში გაბნეულ ჩვენი პარტიული ძალების, რომელ გზაზე უკვე შესდგა ჩვენი პარტიული ცენტრი, მოვახდინოთ მათი უფრო რაციონალური განაწილება, რომ ყველა ამ გზით მივაღწიოთ მიზანს. ჩვენ უნდა გავამაგროთ პარტია, რომ განვამტკიცოთ ახალი რეჟიმი, რომ გავიმარჯვოთ საბოლოოთ.

მეტი ყურადღება პარტიას, მეტი ძალები და ენერგია მას.

რუსეთის კომუნისტური პარტიის მე-10 ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐ

ამხ. იგნატოვის თანამოხსენება პარტიული აღზრდის მოხსენებლობის შესახებ.

იგნატოვი (დასასრული). ამხანაგებო, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ კრიზისის მოსასპობად აუცილებელია პარტიამ გაატაროს მთელი რიგი საგანგებო ზომები და პირველ რიგში აღიაროს, რომ პარტია უნდა იყოს ერთგვარი თავისი კლასიური შემადგენლობით, რომ პარტია უნდა იქნას გაწმენდილი ყველა კლასიურად—მერყევ ელემენტებისაგან. ჩვენ ვთვლით, რომ საჭიროა დაიკეტოს პარტიის კარები ბურჟუაზიული წრეებიდან გამოსულებისათვის, რომელთაც არ უმუშავნიათ ჩვენს პარტიაში ან ყოფილ რევოლიუციონურ პარტიებში მემარცხენე ესერების აჯანყებამდე. გაცხრილვა იმაში უნდა მდგომარეობდეს, რომ პარტიაში არა მუშურ და გლეხურ ელემენტებისაგან დარჩნენ მხოლოდ ყველაზე უფრო ჯანსაღი და სიცოცხლის უნარის მქონე ელემენტები, რომლებიც კლასიური შემეცნებით მთლიანად დადგნენ მუშათა კლასის და კომუნისტური რევოლიუციის თვალსაზრისზე. პარტიაში უნდა იქნეს განხორციელებული კომუნისტური აღზრდა. ეს კომუნისტური აღზრდა უნდა მდგომარეობდეს არა მარტო იმაში, რომ მუშებს წიგნაკის საშუალებით ესმოდეთ მარქსიზმის თეორია, როდესაც ის მათ კარგად იციან პრაქტიკაზედაც,—არამედ იმაში, რომ იმ ელემენტსა, რომელიც პარტიის რიგებში ჩადგა, შეგნებული ჰქონდეს საერთო პროლეტარული პსიქოლოგია. აღზრდა ორი გზით უნდა მიმდინარეობდეს: პირველი, ყველამ, ვინც შემოდის ჩვენს პარტიაში არამუშურ გლეხურ ელემენტებისაგან, განსაზღვრული დრო აუცილებლათ უნდა გაატაროს ზრომის ფრონტზე მუშაობაში, ქარხნებსა და ფაბრიკებში, და შეისწავლოს ფიზიკური მუშაობის უბრალო პროცესები. ხოლო იმისათვის, რომ ჩვენი პარტია, როგორც ძალა უფლების მატარებელი, არ გარდაიქმნეს, არ დაკარგოს თავისი ნამდვილი სახე,—საჭიროა მოვიმოქმედოთ იმგვარად, რომ პარტიის წევრები განსაზღვრულ დროს რეგულიალურათ ატარებდენ ფაბრიკებსა და ქარხნებში ზრომის ბეგარის მოსახდელად. ეს საბარგებლოა, რამდენადაც პარტიის ყველა წევრები იყვლებიან რევოლიუციონურ ჯარის კაცებად. გარდა ამისა, პარტიაში მიღება არამუშური ელემენტებისა უნდა ხდებოდეს დიდის სიფრთხილით და წინადადებულებით. საკმარისი არ არის მარტო რეკომენდაცია, საჭიროა, რომ მუშებმა, უპარტიო მასსებმა იცოდნენ, თუ ვინ მოდის ჩვენს პარტიაში, ამისთვის აუცილებელია ფაბრიკა-ქარხნებში წინასწარ გამოკიდულ იქნას იმათი სია, ვინც პარტიაში შემოდის. ეს წარილმანებია, მაგრამ მათ მაინც აქვთ სახელმწიფოებრივი ნიშვნელობა. იმის წყალობით, რომ ამ წვრილმანებს ყურადღებას არ ვაქცევდით, პარტიაში შემოიჭრა ასე ბევრი უცხო ელემენტი. აღზრდის საშრომო პროცესი მეტად მნიშვნელოვანია, ყველას ეცოდინება, რომ წლის განმავლობაში მოუხდება მუშაობა ფაბრიკებსა და ქარხნებში. შემდეგ აუცილებელია, რომ პარტიულ თანამდებობებზე დანიშვნის ინსტიტუტი უეუოდ გაუქმებულ იქნას. დროა მოვიშოროთ ეს ინსტიტუტი დანიშნულთა და რწმუნებულების. რწმუნებულები შეიძლება არჩეული იყვნენ ან ყრილობის, ან სათანადო კონფერენციის მიერ. ამას გარდა, აუცილებელია ისე მოვიქცეთ, რომ პარტიაში ყოველმა შემოსულმა წინასწარ გაიაროს განსაზღვრული სტაჟი, არა მუშურ და გლეხური ელემენტებმა ორი წლის სტაჟი საპასუხისმგებლო სამუშაოს მისაღებად და წლიური ნაკლებ საპასუხისმგებლოსათვის. გარდა ამისა, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ორგანიზაციის დათხოვნა შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ ორგანიზაციის გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება ყრილობის დადგენილებას ან აქედან გამომდინარე განკარგულებას უმაღლესი ორგანოებისას. ორივე შემთხვევაში ზევით მდგომი ორგანოები უნდა იწვევდნენ სათანადო კონფერენციებს, სადაც მოხდება კომიტეტის ხელახალი არჩევნები ან წევრების გადანუსხვა, ზედაპირების გასაჯანსაღებლად საჭიროა ხელმძღვანელ ორგანოების შემადგენლობის სისტემატიური შეცვლა. ჩვენ აუცილებლად მიგვჩნია, რომ ყველა ხელმძღვანელ ორგანოებში იყოს მუშების მეტი რაოდენობა, რომელნიც მოწყვეტილი არ არიან დაზგას და ფართო პროლეტარულ მასებთან არიან დაკავშირებულნი. ეს მოგვცემს საშუალებას, ერთის მხრივ, უფრო დაუახლოვდეთ მასებს, მეორეს მხრივ—შევქმნათ მუშებისაგან პასუხისმგებელ მუშაკების მეტი რიცხვი.

აუცილებელია, რომ პარტია განაგებდეს მთელს მუშაობას და საბჭოებში მომუშავე ჩვენი პასუხისმგებელი ამხანაგები იყვნენ პარტიის კონტროლ ქვეშ და გრძნობდნენ მისი ხელმძღვანელობას. საჭიროა, რომ განსაზღვრული რაოდენობა პასუხისმგებელი პარტიული ამხანაგებისა მთლად განთავისუფლებულ იქნენ სხვა სამუშაოდან. მაშინ ამხანაგებს, რომ ლინიც მხოლოდ პარტიულ მუშაობას აწარმოებენ, საშუალება მიეცემათ გაითვალისწინონ ფართო მასსების სულიერი განწყობილება, იქნებიან მთელი მუშაობის კურსში, ამავე დროს თვალ-ყურს ადევნებენ, რომ საბჭოთა და ადმინისტრატიულ თანამდებობებზე მყოფნი ჩვენი ამხანაგები არ უხვევდნენ თავი ნთ დანიშნულობას, მოვალეობას. ეს ზომა აუცილებლად უნდა გატარდეს, ვინაიდან ჩვენ იმას ვაქცევდით მეტ ყურადღებას, თუ როგორ გაგვენ წილები ამხანაგები დაწესებულებებში და მიგვიცა მათთვის შესაფერი პორტფელები. სრულიად ვავიწყებდით პარტიული მუშაობას და მასსებს; ამან ახლა გამოიღო თავისი შედეგები, და ჩვენ გვიხდება ქანაობა იქით აქეთ და გამოსავალის ძებნა.

უცხო ელემენტებისაგან პარტიის გაჯანსაღების და განწმენდის მიზნით და ყველა ჩვენ ებს საშრომო აღზრდისათვის, რომ ჩვენ პარტიას ჰქონდეს მჭიდრო კავშირი უპარტიო მასსებთან და გავლენა მათზე, აუცილებელია პარტიის მუშაობის ცენტრი გადავიტანოთ უჯრედებში (იჩეიკებში), და აქ, ამხანაგებო, სრულიად ცხადად უნდა ითქვას, რომ იმ მდგომარეობაში, რომელშიაც ეხლა იმყოფებიან უჯრედები, შეუძლებელია იმედი ვიქონიოთ, რომ შეგვიძლებთ ფართო პროლეტარულ მასსების ისევ მიმხრობას, და მათი ნდობის დამსახურებას. ასე რომ; აქ კითხვა სავსებით რეალურად და ცხადად ისმის. და დუ ერთი თვის წინედ მოსკოვის კომიტეტი ამაზე აფიერს ამბობდა, ეხლანდელმა მომენტმა ნათლად გვიჩვენა, რომ აქეთ უნდა გადმოვიტანოთ სიმძიმის ცენტრი, და ამ მხრივ ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია, რომ ყრილობამ დაავალოს ცენტრალურ კომიტეტს, გამოიმუშავოს ინსტრუქცია უჯრედების მუშაობის გასაძლიერებლად, რომ, ნაშდვილად, უჯრედის ყველა წევრები იყვნენ მხედველობაში მიღებულნი და ეწეოდნენ პარტიული მუშაობას, თავისი მოქმედებ სათვის ანგარიშის წარმოდგენის და პასუხისმგებლობის მოვალეობით, მათ იქნებათ თანასწორი უფლებები. ამ მხრივ ჩვენმა პარტიამ უნდა გადადგას წინ გადაჭრილი ნაბიჯი, წინააღმდეგ შემთხვევაში ისეთი მდგომარეობა იქნება, რომ ჩვენში მრავალ კომუნისტებს, სინათლით რო ეძებოთ, ვერ იპოვით და სრულებით არ იცით, სად მუშაობენ ისინი ან რას აკეთებენ, და მე ეშვი არ შემაქვს, რომ ყრილობა დაავალებს ახალ ცკ. კომიტეტს გასწიოს ამ მხრივ მუშაობა, აქ უნდა იქნეს გადადგმული პრაქტიკული ნაბიჯები არა მარტო სიტყვით, ქაღალდზე, როგორც ეს აქამდე ხდებოდა, არამედ ნამდვილად, საქმით.

შაბათობის შესახებ. ჩვენში აქამდე ისე იყო, რომ ამ შაბათობაზე დადიმედებს ვამყარებდით პარტიის წევრთა თანასწორობის აზრით, იმედი გვქონდა, რომ შაბათობაზე კომუნისტურ შრომაში ჩავბამდით უპარტიო ამხანაგების მნიშვნელოვან რაოდენობას ნამდვილად კი აღმოჩნდა, რომ აქ სწორედ უფრო მკაფიოთ გამოაშკარავდა პარტიის წევრების უთანასწორობა, და შაბათები ბოლოს და ბოლოს გარდაიქცნენ ცალიერ ფორმალობად.

უნდა ითქვას, რომ შაბათობას, როგორც ფართო უპარტიო პროლეტარულ მასების კომუნისტურ შრომაში ჩაბმის იდეას, ეს ღირებულება არ დაუკარგავს, მაგრამ ისე უნდა იყოს მოწყობილი, რომ შაბათობა, მართლაც, კომუნისტური შრომა იყოს, შრომა სასიხარულო და და არა ის ტვირთი, როგორიც აქამდე იყო. ჩვენშიც, მოსკოვის რაიონებში, როდესაც ისმებოდა კითხვა შაბათობაზე, მუშები ხელს ჩაქნევით უპასუხებდნენ. ხოლო როდესაც თქვენ მოახერხებთ შაბათობა იმგვარად დააყენოთ, რომ იყოს იგი სასწაულმაჩვენებელი, სპეციალისტები იქნებიან გამოყენებულნი, რომ შაბათობა არ წაგვავდეს იმას, რაც დღევანდლამდე ხდებოდა, არამედ ჰქონდეს მას განსაზღვრულ დროს განსაზღვრული მნიშვნელობა, საკმარისი იქნებოდა, შაბათობა გაგვემართა თვეში ერთხელ და შესაძლოა, უფრო იშვიათად, შესაფერი მომზადებით, წარმოებიან პროპაგანდასთან დაკავშირებით.

გარდა ამისა ჩვენ აუცილებლად მიგვჩნია, რომ, ახალ მდგომარეობასა და მუშაობის ახალ პირობებთან დაკავშირებით, ყრილობამ დაავალოს ცენტრალურ კომიტეტს გადაამუშავოს ჩვენი წესდება. ჩვენი წესდება საგრძნობლად ბორკავს ჩვენს ორგანიზაციას და უნდა იქნეს იგი გადამუშავებული, დაგზავნილი სათანადო საგუბერნიო ორგანიზაციებში და წარმოედგინოს დასამტკიცებლად მახლობელ პარტიულ კონფერენციის. ასე რომ აქაც, ამ საკითხშიც უნდა გადავიგვიანოთ განსაზღვრული, მეტად მკაფიო ნაბიჯები.

ამხანაგებო, მე დავასრულებ იმით, რომ აღვნიშნავ, ჩვენს პარტიაში კრიზისი არ შეიძლება ძლიერ იქნას იმ მომენტამდი, სანამ პარტიული, თვით პარტია არ მიიღებს აქტიურ ზომებს, რომ იგი შიგნით გახდეს ერთგვარი, გაიწმინდოს პროლეტარიატისა და კომუნისტური რევოლიუციისათვის უცხო ელემენტებისაგან,—ასეთი ელემენტები, იქვე გარეშეა, არიან ჩვენში. მეორე, საშრომო აღზრდის პროცესი უნდა იქნეს წარმოებული და გატარებული და ამ მხრივ გადადგმული გარკვეული ნაბიჯები, და მაშინ ჩვენ პარტიას მიეცემა შესაძლებლობა, მართლა მიაღწიოს გათანასწორებას, თანასწორობას. ეხლა ამის თქმა არ შეგვიძლია, არ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ პარტიაში არსებობს თანასწორობა. ამის შედეგი ის არის, რომ პარტიის შიგნით სწარმოებს ბრძოლა. გარდა ამისა, ეს აშკარავდება პარტიის დამოკიდებულებაში უპარტიო მასსასთან. საერთო მდგომარეობასთან დაკავშირებით უნდა ვთქვათ, რომ არა სიტყვით, არამედ საქმით განვახორციელოთ მუშური დემოკრატია, მაგრამ პროლეტარულ მასებს ცოცხალ შემოქმედებითი თვით მოქმედების გარეშე ამ კრიზისიდან ჩვენ ვერ გამოვალთ, მით უფრო მაშინ, როდესაც პირდაპირ უდგებით სამეურნეო ამოცანებს, ასე რომ, ამ ძირითად დებულებებ პარტიამ ახგარიში უნდა გაუწიოს, გამოიყვანოს აქედან სათანადო დასკვნა და მერე მედგრად წარემართოს წინ და დავახწევთ რა თავს ამ კრიზისებს, ჩვენ უფრო დამშვიდებით და გაძლიერებით ვაწარმოვებთ მუშაობას, მაშინ ყოველი პროლეტარიატის და უპარტიო მასსების წრიდან არა შიშით, არამედ სინდისის ქვეშ ნამდვილად დაინახავს, რომ კომუნისტური პარტია არის ძირითადი მოწინავე ნაწილი ამ კლასისა, რომ იგი ეწევა მუშაობას ძირითადი პოლიტიკის გასატარებლად მუშათა კლასის ინტერესებისათვის, და მაშინ ჩვენ დავძლევთ ამ შინაგან კრიზისებსაც და საერთო სამეურნეო კრიზისსაც, უამისოდ კი ჩვენ კრიზისს თავს ვერ დავახწევთ.

ᲐᲤᲮᲐᲖᲔᲗᲘᲡ

აფხაზეთის მშრომელთა ყრილობა.

ᲡᲝᲮᲣᲛᲘ. 17 მაისი. (დეპეშა). მაისის 20-თვის მოწვეულია აფხაზეთის მშრომელთა ყრილობა. სხვა და სხვა ადგილიდან ჩამოსულ წარმოშადგენლებისთვის განთავსუფლებულია საბჭოების სახლი. აბკავროსტას განზრახული აქვს ყრილობის გახსნის დროისთვის გამოსცეს საგანგებო კედლის სინათლის გაზეთი, რომელიც მიძღვნილი იქნება ყრილობისადმი.

აგიტაცია მოსახლეობის შორის.

ᲡᲝᲮᲣᲛᲘ, 16 მაისი. (დეპეშა) აბკავროსტამ გაგრაში, გუდაუთში და სხვა ადგილებში გახსნა აგიტპუნქტები. აბხაზეთის ყველა რაიონებში დაგზავნილია სპეციალური ინსტრუქტორები აბკავროსტას ადგილობრივ განყოფილებათა მოსაწყობათ. ღებულობენ ენერგიულ ზომებს, რათა მჭიდრო კავშირი დამყარდეს რაიონებს შორის ადგილებიდან ინფორმაციის მისაღებათ.

კავროსტას აღმოსავლეთის განყოფ ლება.

ᲡᲝᲮᲣᲛᲘ. 17 მაისი. (დეპეშა) სოხუმში დაარსდა კავროსტას აღმოსავლეთის განყოფილების აბხაზეთის ქვე-განყოფილება. მუშაობისთვის მოწვეულნი არიან აბხაზეთის რევკომის წევრები და თვალსაჩინო პოლიტიკური მოღვაწენი. დიწყო მუშაობა აბხაზეთის შესახებ მასალის შესაგროვებლათ, რომელიც საჭიროა ჟურნალ „ახალ აღმოსავლეთის" გამოსაცემათ.

სოხუმ-გულირბიში

ᲡᲝᲮᲣᲛᲘ. 17 მაისი (დეპეშა) სოხუმსა და კურორტ გულირბიშის შორის (სოხუმიდან 11 ვერსია) გაყვანილ იქნა ელიანდაგანი რკინის გზა. უკვე დაიწყო მუშაობა რეისების დასაწყობათ.

საბჭოთა რუსეთი.

თესლეულობის დამზადება.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ. მეხვორბლებს აუცილებლათ დაუტოვეს 7,457,985 ფუთი პური, საზოგადოებელებში ჩაყარეს 8626592 ფ. შემოვიდა გუბერნიის შიდა განაწილების საშუალებით 13,978 ფ. და გამოყოფილია სახელმწიფო ფონდიდან 1,941,04 ფ. ერთად 16 038,595 ფ. რაც შეადგენს გეგმის 35.7 პროც. (53,284,000) დამზადებულია 7,617,905 ჯგუფი (გეგმის 49,7 პროც.)

სასურსათო გადასახადი.

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ, 5 მაისი. (ტელეგრაფით). დაამთავრეს მუშაობა ერთდროული სასურსათო გადასახადის განაწილების შესახებ დონის ოლქში. თუ მთელი მოსახლეობა ანუ მისი უმეტესობა არ გადიხდის ამ გადასახადს, მომოთხოვნილ იქნება კოლექტიური პასუხისგება: აკრძალულ იქნება თავისუფალი ცვლა და დაოქვა. ცალკე პირები, რომელნიც არ გადიხდიან ამ გადასახადს, მიცემულ იქნებიან რევოლიუციონურ სამხედრო ტრიბუნალში და პურის ნაცვლათ მათ გამოერთმევათ სხვა სურსათი. (კავროსტა).

პურის გატანა დონის ოლქიდან.

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ 5 მაისი. (ტელეგრაფით). ვიდ წყვეტეს გაძლიერონ პურის გატანა დონის ოლქიდან, რისთვისაც დაიწესეს თამბაქოთი დაჯილდოება ყველა იმ პირების, რომელნიც ხელს შეუწყობენ პურის გატანას (კავროსტა).

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲓᲦᲔᲡ ᲜᲝᲛᲔᲠᲨᲘ:

21 მაისს თბილისში გაიხსნება საქართველოს უპარტიო ქალთა კონფერენცია.

საუბარი ამხ. მირონოვთან რკინის გზების მდგომარეობის შესახებ.

ევროპის ბურჟუაზიული პრესა ყალბ და პროვაკაციულ ხმებს ავრცელებს, თითქო თბილისში შემოხვლისას წითელ არმიას ჩაედინოს საშინელი რბევა და ხოცვა-ჟლეტა.

ᲡᲐᲖᲦᲕᲐᲠ-ᲒᲐᲠᲔᲗ

ᲑᲣᲠᲟᲣᲐᲖᲘᲣᲚ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲐ.

ფრანგული გაზეთი „ტან“-ი ოფიციოზი საგარეო საქმეთა სამინისტროსი, ათავსებს აპრილის 20 ნომერში კორესპონდენციას, რომელშიაც ვითომდა მნახველი, სიტყვით ასურათებს თფილისში წითელ არმიის შემოსვლას. კორესპონდენციის სიტყვით, ბოლშევიკების მიერ თფილისში ჩადენილი სიმხეცე აღემატება ყოველივე წარმოდგენას, რაც მათ ჩაიდინეს სხვა ადგილებში. პირველნი, ნამყოფი რუსეთ პოლონეთის ფრონტზე და მნახველი უკრაინაში და სხვა ადგილები რბევისა, ამტკიცებს, რომ თფილისის რბევა პირდაპირ წარმოუდგენელია. მთლიანათ დინგრეულია დიდი მთავრის და პლეხანოვის პროსპექტები და ვორონცოვის ქუჩა. ეს ქალაქის საავეჯო არტერიები. წითელ არმიელები სცარცავდენ და სპობდნენ ყოველივეს, რაც კი მოხვდებოდათ ხელში. საკრებულოს მოედანზე შეიძლებოდა გროვას დანახვა დაახლოვებით 300 გვამისაგან. აწყვალებდნენ ყველა საეკვო პირებს, განუჩვლად: რუსი, ქართველი, ქალი, ბავშვი, სამხედრო პირი თუ მოქალაქე ასე დამყარდა თბილისში სოციალისტური თანასწორობა.

(საგარეო-საქმეთა სახალხო კომისარიატის საინფორმაციო ბიურო).

ᲥᲕᲐ-ᲜᲐᲮᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲛᲐᲚᲐᲠᲬᲔᲗᲐ ᲒᲐᲤᲘᲪᲕᲐ.

ᲜᲐᲣᲩᲜᲘ. 13 მაისი. (რადიო). საორთქმავალო მექანიკების და „კონგრესის“ მიერ გაფიცვის შესახებ გადაწყვეტილების გამოტანის შემდეგ, გაფიცვა ინგლისში ფართე ხასიათს ღებულობს და საგრძნობლათ ძლიერდება. ფიქრობენ, რომ რკინის გზელებისა და ტრანსპორტის მუშების კრება, რომელიც შაბათს უნდა შესდგეს, გადასწყვეტს საერთო გაფიცვას.

ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲖᲐᲕᲘ.

ᲚᲣᲜᲓᲝᲜᲘ. 13 მაისი. (რადიო). ინგლისურ გაზეთის „დეილი ნიუს“-ის დიპლომატიური კორესპონდენტი ჯამს უკეთებს გერმანიასთან დადებულ შეთანხმების უახლოეს შედეგებს: გერმანიამ უნდა გადაიხადოს 1 მილიარდი ოქროს მარკა, 1 იანვრისთვის. ნახევარი მილიარდი ოქროთი 15 ივლისისათვის. ნახევარი მილიარდი 15 ოქტომბრისათვის და გერმანიიდან გასატანი საქონლის $^1/_4$—30 იენ სისათვის.

ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲥᲡᲔᲚᲘ

ამიერ კავკასიის რკინის გზის ქსელის სამმართველოს უფროსმა ამხ. მირონოვმა, გრუკავროსტას თანამშრომელთან ბაასის დროს გადმოგვცა:

ამიერ-კავკასიის უზრუნველყოფა ტრანსპორტით.

„საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირველივე მომენტიდანვე აშკარა გახდა, რომ საჭიროა, როგორც საქართველომ, ისევე სომხეთმა უზრუნველჰყონ თავისი თავი ტრანსპორტი, უმთავრესად ჩრდილოეთისა და სამხრეთიდან.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზები გაყვანილია იმპერიის დროს და ჩამოყალიბებული ერთად ერთი მთლიანი წარმოების განსაზღვრულ ფორმაში, რომლის ჩქარი გადაკეთება ამ ჟამად ტეხნიკური პირობების გამო შეუძლებელია.

იმ დროიდან, სანამ საქართველოს რესპუბლიკა ირკვლივ კარჩაკეტილ ქვეყნად წარმოადგენდა, იქ ტრანზიტი სრულებით არ იყო. ეხლა გარემოება შეიცვალა და საქართველოშიც გაჩნდა ტრანზიტი, თუმცა თითქმის 100 ვერსით ერთი მეორესთან დაშორებული საზღვრების ხაზები, სახელმწიფოთა შორის გაცალა-გამოცვლის საქმესთვის შეუფერებელი საზღვრის პუნქტები და აგრეთვე ვაგონების გამუდმებული დაბანდება,—ყველა ეს საშინლათ აძნელებს რკინის გზის მოძრავ შემადგენლობით სარგებლობას. მაგალითისათვის შემიძლიან მიუთითოთ იმაზე, რომ აზერბეიჯანში ცისტერნების გაგზავნ-გამოგზავნას ჰრდებოდა 31 დღე—ღამე, მაშინ როდესაც 1914 წელში ამისთვის საკმარისი იყო ეხ ლოდ 8 9 დღე—ღამე. საბჭოთა რუსეთში და ამიერ-კავკასიაში ცისტერნები ცოტაა, მოთხოვნილება კი დიდი. მომავალში ამისთანა მდგომარეობა, რასაკვირველია, შეუწყნარებელი იქნებოდა ყოველ მოწესრიგებულ სახელმწიფოსთვის.

გაერთიანების აუცილებლობა

შექმნილ მდგომარეობიდან თავის დასახწვ საშუალებად მოგვეჩვენა ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკათა რკინის გზის ქსელის დაქვემდებარება ერთი სამმართველოსთვის. ამ გაერთიანებ-ბის თაობაზე ეკუთვნის საქართველოს და სომხეთის რევკომებს იმდენად, რამდენადაც ორი სახელმწიფო განცალკევებულნი იყვნენ და რამდენათაც ორივეს ესაჭიროებათ ტრანზიტი.

ამ საკითხის შესახებ ამიერ-კავკასიის სამივე საბჭოთა რესპუბლიკათა შორის სუფევდა სრული ერთსულოვნობა. პირადათ მე თანამდებობაზე დ მნიშნეს სამივე რესპუბლიკების რევკომებმა.

რას გვაძლევს გაერთიანება.

თუ შევეხებით იმას, თუ რა სარგებლობას იძლევა რკინის გზის გაერთიანება, უწინაესს ყოვლისა უნდა აღვნიშნო, რომ გაერთიანებლად ამიერ-კავკასიაში შესაძლებელი არ იქნებოდა არც ტრანზიტი და არც ადგილ ბოლივ გადაზიდვა.

რაც შეეხება სომხეთის რესპუბლიკას, უნდა ითქვას, რომ გაერთიანებლად სომხეთის რკინის გზების შეკეთება შეუძლებელი იყო. საქართველოს შესახებ კი ხაზგასმით ვაცხადებ, რომ სპარსეთის ბაზარი მისთვის მხოლოდ გაერთიანების დღიდან გაიხსნა (თბილისი-ერევანი ჯულფა), რაშიაც, ჩემს აზრით, საქართველო მეტის-მეტათ არის დაინტერესებული. ამას გარდა, არ შეიძლება უურადღება არ მივაქციოთ ერთ გარემოებას ც: ეს გარემოება გახლავთ ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების თავ-დაცვის საქმე, რომელიც აგრეთვე თხოულობს გზების წესიერ მდგომარეობას.

მასალით მომარაგება.

საბჭოთა რუსეთთან შეთანხმების ძალით, ამიერ კავკასიის რესპუბლიკების რკინის გზის ქსელი რუსეთის მიერ მომარაგებული იქნება მასალით. ამ რიგათ ჩვენ გვეძლევა საქართველოს სახელოსნოებში და საორთქმავალო პარკში ფართო მუშაობის შესაძლებლობა.

უნდა ვიქონიოთ სახეში, რომ თუ ჩვენ არ განვავითარებთ ფართო რემონტის გეგმას, საქართველოს გზების მოძრავი შემადგენლობა, რომელიც გაცილებით უკეთეს მდგომარეობაშია, ვიდრე სომხეთისა, გასძლებს სულ ბევრი 12 თვეს. საბჭოთა რუსეთის და უხმარებლათ ჩვენ ამ საკითხს ვერ გადავსწყვეტთ: ბალიშების (ბანდაჟების) და საკვამლე მილების წარმოება აქ არ არის. ნაწილები აქ ძლიერ გაწყვეტილია და მათი შეძენა გვიხდება ან ზღვის გაღმა ან და რუსეთში. უნდა აღინიშნოს, რომ ამიერ კავკასიის გაერთიანებულ რკინის გზებში შედის აგრეთვე კავკასიის გზაც პეტროვსკიდან ბალაჯარამდე, სულ 3349 ვერსი. ამ რიგათ გაერთიანებაში მონაწილეობა მიიღო დაღესტანმაც.

ნავთის კრიზისი დამარცხებულია.

გაერთიანების მომენტიდან შედარებით უფრო ადვილათ გაუსწორდით ნავთის კრიზისს. ამ ჟამად ნავთსადენი სამტრედიამდე შეკეთებულია და ნორმალურად მუშაობს, მაისის 20ჩკენ შეგვძლებთ საგარეო ვაჭრობის საჭიროებისათვის ბათომში ვაგზავნოთ დღე-ღამეში 120 დან 125,000 ფუთამდე. საქართველოს რკინის გზების კარჩაკეტილ ექსპლოატაციის დროს ტყიბულის ნახშირის ამოღება კატასტროფიულად დაეცა მუხედავათ იმისა, რომ არც ისე დიდი ხანია მას მერე, რაც მთელ ხაზზე მოძრაობა სწარმოებდა ამ ნახშირით. პირადათ მე შევადგინე გეგმა ამ ნახშირით საქართველოს რკინის გზის სამხრეთ ნაწილის მოძრაობისა. ეხლა აღარ გვჭირდება ნახშირი დავცხოვრობთ მხოლოდ ნავთით. ეს შესაძლებელი გახდა მხოლოდ გაერთიანების წყალობით, როდესაც ნავთი შეუჩერებლივ მოდის აზერბეიჯანის ნავთის კომიტეტისაგან ჩვენსკენ. ცისტერნების მიმოსვლა იმდენათ გაიზარდა, რომ ჩვენ შეგვძლიან საგარეო ვაჭრობისათვის ბათომში ვაგზავნოთ ყოველ დღე ღამეში 20 ცისტერნა ზეთი.

საქართველოს რკინის გზების სახელოსნოები.

დიდი მნიშვნელობა გაერთიანებისა ადერბეიჯანისთვისაც. მისი რკინის გზები არაა უზრუნველყოფილი შესაკეთებელ საშვალებებით. და გაერთიანებამ კი მათ შესაძლებლობა მისცა ისარგებლონ საქართველოს სახელოსნოებით ტფილისში. სხვა-და შორის ეს სახელოსნოები ბოლო დროიდის არ იყო სრულიად გამოყენებული. ჩვენი მიზანია გავაძლიეროთ მუშაობა იმ ნორმამდე, როგორც იყო 1914 წ. და მხოლოდ მაშინ შეიძლება იმედი ვიქონიოთ, რომ ამიერ-კავკასიის ტრანსპორტიც თავის ნორმალურ მდგომარეობამდე ამაღლდება.

საქართველოს რკინის გზების ლიანდაგისა და რკინის გზების შეკეთება.

საქართველოს რკინის გზების ლიანდაგის შეკეთება, მენშევიკებმა უკან დახევის დროს რომ დაანგრიეს, როგორც ვიცით, გზების გაერთიანებამდეც სწარმოებდა. მაგრამ აფეთქებულ ხიდების აღდგენა მარტო საქართველოს რკინის გზების საშუალებით შეუძლებელი შეიქმნა. აღდგენილი ხიდები გამძლე არ იყო და იშლებოდენ წყლისგან, მაგალითად მცხეთასა და ავჭალის შუა. გაერთიანების შემდეგ ხიდების აღდგენა წარმოებდა ადერბეიჯანის და რუსეთის საშუალებითაც. ამგვარად ხიდების აღსადგენათ საქართველოში მუშაობს რუსეთის წითელ ლაშქრის რკინის გზის სამი დივიზიონი და აზერბეიჯანის ორი მთავარი მატარებელი. ხიდები სალანლუღის, რიონის, გრაკალის და აჯამეთის გაერთიანებულ ძალებით არსებითათ აღდგენილ-ია. ამასთანავე გრაკლის ხიდის არსებითათ შეკეთებისათვის ყველა საჭირო ლითონის ნაწილები გამზადებულია ტიხორეცკის სახელოსნოში. დარწმუნებული ვარ, რომ ეხლა, მუშაობის მიწესრიგებით შემდეგ ხიდების შეკეთებისთვის საჭიროებაზე მეტი აღარ დაგვჭირდება.

შპალების უქონლობა.

მაგრამ მორიგ საკითხად სდგას დიდი მნიშვნელოვანი საქმე. თუ ეს საკითხი ეხლავე არ გადაწყდა, ტრანსპორტის კრიზისი აუცილებელია, რაც გამოიწვევს აურაცხელ უბედურებას მომავალ წელს.

მე მოგახსენებთ შპალების უქონლობაზე.

ეხლა ხან დავბრუნდი კახეთიდან რკინის გზის დათვალიერების შემდეგ. დავრწმუნდი, რომ მატარებლების ამ გზაზე გაშვება აშკარათ სახიფათოა სიცოცხლისათვის. არსებითად რომ ვთქვათ, გზა დაუყონებლივ უნდა დაკეტილიყო. ლიანდაგზე, ზოგან მთელი ვერსის მანძილზე, შპალები სრულიად დამპალია. ჯერ კიდევ წინათ გამგეობამ ამ გზაზე დაიწყო ხუთ ვერსიანი სისწრაფე, მაგრამ ტეხნიკურად ეს განუხორციელებელია დიდი ფერხობების გამო. უნდა ითქვს საზოგადოდ, რომ გზა ისეა გაკეთებული, რომ ასე აშენება გზისა ყოველად შეუძლებელია. გზაში დავთვალეთ სამი სოფელი, რომლებიც ინგრევა უხეიროდ აშენებულ ლიანდაგის სიახლოვით. ამის თაობაზე ამ ცოტა ხანში მოვახსენებ საქართველოს რევკომს. გზის ნორმალურ მდგომარეობაში ჩასაყენებლად საჭიროა 50 ათასი შპალი, ხოლო ამ გზაზე მოძრაობისთვის კი 10 ათასი, ქართული მაგისტრალი უფრო უკეთეს მდგომარეობაშია. გარდა აღსტაფა თფილისის ნაწილისა. მიუხედავათ ამისა. მაგისტრალისთვის წინასწარი ვარაუდით საჭიროა 200 ათასი შპალი. სომხეთის გზაზე, სადაც უბრალო საშუალებას მიმართავდნენ ხოლმე, ორთქმავალს ქვეშ გამოაცლიდენ შპალს და მით ახურებდენ საჭიროა 400 ათასი შპალი.

აზერბეიჯანის ხაზი ძალიან უურადღებოთ არის მიტოვებული. თითქმის ყველა სამოქალაქო შენობა დანგრეულია. ხიდები დაზიანებული. სამოქალაქო შენობათა 90% ეხლა შეკეთებულია და ხიდები აღდგენ ლია სავსებით. მატარებლების სისწრაფე საათში 10 ვერსიდან 35 ვერსზე ავიდა. ყველაფერი ეს გაკეთდა აზერბეიჯანში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ. აზერბეიჯანის რკინის გზებისთვის საჭიროა 500 ათასი შპალი. აქვთ ამ ჟამად 70 ათასი შპალი, ასტრახანიდან მოტანილი. არც საქართველოში, არც სომხეთში შპალის მარაგი არ არის.

შპალების დამუშავება.

ასეთ მდგომარეობიდან ერთად ერთი გამოსავალია შპალების მრავლად დამუშავება რაც სავსებით შესაძლებელია. ალაზანის ტყეებს შეუძლიანთ დაეკმაყოფილოს სამივე რესპუბლიკის მოთხოვნილება, თუ გაკეთებულ იქნება ლიანდაგი 20 ვერსის მანძილზე რკ. გზ. საქართველოში არის სხვა ტყეებიც, რომელთა გამოყენება სავსებით კარგად შეიძლება მოგვარდეს. აზერბეიჯანში მოიპოვება ისეთი სატყეო რესურსები, როგორც იალომნის რაიონი და ლენქორანი.

იქ უკვე 6 თვის განმავლობაში სწარმოებს მუშაობა ამ მიმართულებით, ტყეებში დამზადებულია შპალები და საქმეს აბრკოლებს მოზიდვის საკითხი.

ამ მიმართულებით საქართველოს რკინის გზა სამმართველოსთან ხეს მასალის დამზადებელი განყოფილება. ვფიქრობ, რომ ჩვენ ამ საქმეს მოვაგვარებთ, მაგრამ ამისთვის საჭიროა ყველა საბჭოთა ორგანიზაციების დახმარება. საწყაროდ საქართველოს სატყეო კომიტეტმა, უარი გვითხრა ეს ორიგ რაიონებში, რადან თავის უპირველეს მიზნად ტყეების დაცვა მიუჩნევია. ვფიქრობ, ტრანსპორტს დიდი მნიშვნელობა აქვს ქვეყნისათვის და ეს ერთი წუთითაც არ უნდა იქნეს დავიწყებული.

ახალი შტოები.

რკინის გზების გაერთიანება საშუალებას გვაძლევს პირდაპირ მიუდგეთ საქართველოს რკინის გზების გაფართოების საკითხს ახალი შტოების გაყვანის მეოხებით.

ამნაირად მორიგი საქმეა შტოს აშენება ალაზნის ტყეებში. იმ მიმართულებით, რომლითაც განზრახული იყო გაყვანა შუა ამიერ კავკასიის გზისა ესეიგი, გზა უნდა მოვიდეს საქართველოამდე გადასჭრას ალაზნის ველი და მოსპოს იქ სატრანსპორტო კრიზისი.

როდესაც ჩვენ მივალთ სიღნაღის მაზრის საზღვარზე, ამით შევიძლებთ სურსათის ძიებას საქართველოს შუაგულში.

ტყვარჩელის ქვანახშირი.

მორიგი საკითხია აგრეთვე საკითხი ახალსენაკიდან ზუკდიდის, ოჩემჩირის და ტყვარჩელისკენ რკინის გზის შტოს გაყვანა. როგორ შეხედავს ამ პროექტს რევკომი,—მე არ ვიცი, მაგრამ, ჩემის აზრით, ამ რაიონის მნიშვნელობა მეტათ დიდია.

ტყვარჩელში მადანია მილიარდ ფუთის საუკეთესო ნახშირის.

თუ მივახერხებთ ქვა-ნახშირის მიტანას ზღვამდე, მაშინ მაგ ზღვასა და ხმელეთს შუა ზღვაზე კოლოსალურ სავაჭრო გვერნას მოიპოვებს ის ქვეყანა, რომლის მფლობელობაშიაც იქნება ეს ნახშირის რაიონი, რადგან ტყვარჩელის რაიონი ადვილად განდევნის იქიდან კონკურენტებს.

მეორე რიგის გზებს ეკუთვნიან მნიშვნელოვანი ადგილობრივ ხალხისთვის შტო ქუთაისის ხონისა და სხვა. ამ საუშაოების შესასრულებლათ რკინის გზების სამმართველოსთან დაარსებულია განყოფილება გზების აშენების და ელექტროფიკაციისათვის. მის სათავეში დგას საქართველოს რკინის გზების ყოფილი უფროსი ინჟენერი კაციტაძე.

განზრახულია სამუშაოებში ჭიათურისა და ტყიბულის რაიონებში. ეს სამუშაოები იქნებიან დაკავშირებულნი იქ ქვანახშირის და შავი ქვის გამოღების განვითარებასთან.

ამიერ-კავკასიის გადაზიდვის ბიუროს.

შეეხო რა გაზიდვის ამ ერ-კავკასიის ბიუროს როლს და მნიშვნელობას, ამხ. მირონოვმა სთქვა: წარსული რკინის გზის მეურნეობა ემსახურებოდა კაპიტალისტურ წესწყობილებას და ცხადია, რომ მისი ორგანიზაცია და სქემა ისეთი არ იყო. როგორც ეხლა საჭიროა კოლექტივისტურ მეურნეობის დროს.

ის წესი, რომლის დროსაც რკინის გზა ემსახურება კერძო მეურნეობის ტვირთის გატანას კერძო მოთხოვნილებით, ცხადია, რომ არ გამოადგება ეკონომიურ ცხოვრების ფორმებს, რომლებიც ეხლა მყარდება. ეხლა კერძო გადაზიდვის წესი უომობს ადგილს გაგმიან წესს. ყოველივეს ჩვენ ვადგენთ გადატანის გეგმებს და ვაწესრიგებთ ყველა უწყების ტვირთის გადაზიდვას.

ბიურო გეგმავს მთელ გადაზიდვას, როგორც ცალკე უწყებების, ისე რესპუბლიკებისას. ბიუროში ეკონომიური წარმომადგენელი ჰყავს სამივე რესპუბლიკას, აგრეთვე რკინის გზებსა და ტრანსპორტებს. მოელი მუშაობა აგებულია და მიმდინარეობს დაგეგმილ გადაზიდვის საფუძველზე.

ᲢᲐᲠᲘᲤᲘ.

ტარიფების შესახებ ამხ. მირონოვმა სთქვა: ძველი მთავრობის დროს საქართველოში სამგზავრო ტარიფს ართმევდნენ 300 ვერტში—1 კლასის მგზავრს—9,500 მან. მე—4 კლასის მგზავრს—700 მანეთამდე. აგრეთვე დიდი იყო ტვირთისა და საბარგო ტარიფიც.

სომხეთში, სადაც 4 კლასი არსებობდა, ტარიფი რამდენ მდე უფრო იაფი იყო: საქართველოში და სომხეთში ესწორდებოდნენ რკინის გზებს ნაღდ ფულზე. არც მუშებს, არც ჯარისკაცებს, არც მოწვეულ ოფიცერი არ ეთმობოდ თ.

ჩემის მოხსენებით საქართველოსა და სომხეთის რევკომებმა შეცვალეს ტარიფი.

სახელმწიფო დაწესებულებათა, პროფკავშირებისა და სხვათა ტვირთებს რკინის გზები ეზიდებიან ნისიათ კრედიტით, ურთიერთ ანგარიშების გასწორებს საშუალებით. ეს იწვევს იმ საანგარიშო ნიშნებს რაოდენობის შემცირებას, რომლებიც საჭიროა ტრალისთვის.

ისპობა განსწილება კლასებათ. საგზაო ქირა ყველა კლასებში ერთნაირია 1 და 2 კლასის ვაგონებით მგზავრობის უპირატესობითი უფლება აქვთ ქალებს, ბავშვებს, სხეულებს, მივლინებულთ შორ მანძილზე და სხვა.

ტარიფის დირებულება შემცირებულია. 300 ვერსტში იღებენ 190 მანეთს. ამის შესაფერისათ შემცირებულია ტვირთის გადაზიდვის ღირებულებაც.

საზოგადოთ, 1917 წლის ფასებთან შედარებით, ტარიფი გადიდებულია: სახელმწიფო და საბჭოთა დაწესებულებათათვის 50 ჯერ. კერძო პირთათვის 200 ჯერ. მუშები და მოსამსახურეები. შეერთებულნი წარმოებითი კავშირებში, და მოვლინებულთა სათანადო კატეგორიები იხდ ან სგზაო და საბარგო ქირის მხოლოთ 25 პროც. ტარიფში აღნიშნულ ფასებისას.

ვფიქრობ, რომ როცა საბჭოთა აღმშენებლობა განვითარდება საქართველოში და სომხეთში, ჩვენ შევძლებთ აქაც გავატაროთ პრინციპი, რომელიც მიღებულია საბჭოთა რუსეთში. იქ 1 იანვრიდან 1921 წლის რკინის გზებით უფასოთ დადიან,

ᲢᲕᲘᲠᲗᲘᲡ ᲢᲠᲘᲐᲚᲘ.

დაასრულა რა საუბარი. ამხ. მირონოვმა სთქვა: ამიერ კავკასიის რკინის გზების შეერთებამ გარდა ამისა გავლენა იქონია ტვირთის მიმოტრიალზეც, გადიდდა და შესამჩნევადაც გადიდდ. სამწუხაროთ, ჩვენ მხოლოდ ეს არ ეხლა მოვიწყეთ, ხელთ არა გვაქვს სრული ანგარიშები. მაგრამ მოკლე ხანში ჩვენ ყოველ დღე გამოვაქვეყნებთ ცნობას ჩვენი შრომის შესახებ.

საქართველოს, როცა იგი მოწყვეტილი იყო თბილისიდან ბათუმს შუა ზედმეტი გადასაზიდი საშუალებანი ჰქონდა მაგრამ ეს ზედმეტი საშუალება სრულიად ვერ უზრუნველყოფს მოთხოვნილებას იმ მასშტაბით, რომელიც ეხლა გაჩნდა შიგ საქართველოში, ამიტომ მომავალში რკინის გზის მეურნეობის განვითარება იქ უნდა მიმდინარეობდეს მეტის მეტი სისწრაფით.

რაც შეეხება მუშაობას საქართველოს გზებზე, დაასრულა ამხ. მირონოვმა, საშუალოთ დღეში ამ გზებზე იტვირთება 500 ვაგონი. მოძრაობენ, სამგზავრო მატარებლები თბილისიდგან ბათომ მდე და თბილისიდგან ბაქომდე. ხოლო 17 მაისიდან დღე გამოშვებით ივლის მატარებელი თბილისიდან როსტოვამდე.

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

— გერმანელ ელჩის გამგზავრება. პარასკევი, ამა წლის 20 მაისს ბათომს გაემგზავრება გერმანიის ელჩი რაუშერი ევროპიდან ჩამომავალ თავისი მეუღლის შესახვედრად. მასთან ერთად მიემგზავრება გერმანიის კონსული დრიფელი ბერლინში გასამგზავრებლად.

პოეზიის აკადემია. პარასკევს, 20 მაისს საღამოს 6 საათზე ხელოვნების სასახლეში შესდგება მორიგი სხდომა „პოეზიის აკადემიის“. ტიციან ტაბიძე წაიკითხავს მოხსენებას „საქართველოს პრობლემა“.

სახალხო სამეურნეო საბჭოში. სახალხო სამეურნეო უმაღლეს საბჭოს წევრი ამხ. მჭედლიძე განთავისუფლებულია თავის მოვალეობისაგან, თანახმად თავის თხოვნისა, 16 ამა მაისიდან. საინფ. საქალაქო განყ. გაგზავნა.

(ხელმოწერილია).

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲣᲞᲐᲠᲢᲘᲝ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ

თექვსმეტ მაისს, მყვლეფელ კლასთა ბატონობიდან თავდაღწეულ თფილისის—ქართველ, რუს, სომეხ და სხვა მრავალ ეროვნებათა—მშრომელ ქალებს პირველად ხვედროდა ბედნიერება ერთად თავის შეყრის, თავისუფლათ ქალთა განთავისუფლების კითხვის გარჩევის;

ქართველ წითელ ჯართა კლუბის დარბაზი სხვა და სხვა ორგანიზაციებიდან წარმოდგენილ დელეგატ ქალებით გაჭედილი გვეუბნებოდა გადაჭრით, რომ ჩვენი ქალები უგრძვნიათ ახლად შექმნილ ცხოვრებაში ფეხის შედგმა და მის სრულიად გამოყენებას შედეგიანიც.

კონფერენცია გაიხსნა პირველ საათზე.

პრეზიდიუმი არჩეული იქნა შემდეგი ამხანაგებისაგან: ამხ. 1)ლ. წულუკიძისა, 2) ბაშაკოვისა, 3) ლ. გასვიანი, 4) ლ. ბიბინეიშვილისა, 5) ფლორა ვარდანიანისა, 6) ბიდოიძე, 7) ლოლავა.

პირველათ მოსმენილ იქმნა მოლოცვები ამა თუ იმ ორგანიზაციებიდან, თუ დაწესებულებიდან, გამოგზავნილ ამხანაგების მიერ.

ს. კ. Თ. ცენტრალურ კომიტეტიან არსებულ ქალთა განყოფილების გამგემ ამხ. ლიდა გასვიანმა წარმოსთქვა ქართულად და რუსულად მოკლე, მაგრამ ფრიად შინაარსიანი მოსალოცავი სიტყვა, რომელმაც აღნიშნა საქართველოს მშრომელ ქალთა ცხოვრებაში დღევანდელი დღით დაწყებული ახალი უჩვეულო ხანა; მან ხაზი გაუსვა შექმნილ ახალ მდგომარეობას, რომელმაც საშვალება მისცა ქალებს მიეწვიათ პირველი თფილისის კონფერენცია და დაასკვნა:

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚ ᲥᲐᲚᲔᲑᲡ.

ᲥᲕᲚᲐᲕ ᲡᲘᲪᲮᲚᲘᲡ ᲬᲕᲘᲛᲐ ᲑᲐᲠᲘᲙᲐᲓᲔᲑᲖᲔ
ᲓᲐ ᲥᲕᲚᲐᲕ ᲘᲗᲮᲖᲔᲑᲐ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲡᲘᲛᲫᲘᲠᲐ,
ᲥᲕᲚᲐᲕ ᲤᲚᲝᲛᲑᲡ ᲛᲘᲓᲐᲛᲝᲡ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡᲐ
ᲓᲐ ᲥᲕᲚᲐᲕ ᲮᲛᲐᲚᲨᲘᲐ ᲮᲡᲜᲐ ᲑᲔᲓᲘᲡ ᲬᲧᲠᲐ.
ᲓᲔᲓᲔᲑᲝ! ᲓᲔᲓᲔᲑᲝ! ᲗᲥᲕᲔᲜᲡ ᲫᲛᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲡ
ᲗᲕᲘᲡᲙᲔᲜ ᲔᲫᲐᲮᲘᲡ ᲛᲝᲕᲐᲚᲔᲝᲑᲐ,
ᲠᲐᲗᲐ ᲐᲥᲪᲘᲝᲜ ᲛᲢᲕᲠᲐᲗ ᲘᲡ ᲙᲔᲓᲔᲚᲘ,
ᲠᲝᲛ ᲓᲐᲣᲬᲧᲕᲘᲢᲔᲡ ᲫᲛᲝᲑᲐ-ᲔᲠᲗᲝᲑᲐ.
ᲓᲔᲓᲔᲑᲝ! ᲫᲛᲔᲑᲘ ᲛᲑᲠᲔᲑᲨᲘ ᲐᲛᲝᲒᲕᲘᲓᲔᲥᲘᲗ,
ᲐᲚᲗᲘᲥᲛᲘᲡᲐ ᲛᲑᲐᲠᲔᲡ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲒᲐᲕᲒᲬᲘᲝᲗ,
ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲕᲘᲐᲠᲝᲗ ᲔᲙᲚᲘᲐᲜᲘ ᲒᲖᲘᲗ,
ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲣᲦᲔᲚᲘ ᲙᲕᲚᲐᲕ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲕᲬᲘᲝᲗ!
ᲓᲔᲓᲔᲑᲝ! ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲡ ᲒᲖᲐ ᲓᲐᲒᲕᲘᲚᲝᲪᲔᲗ,
ᲛᲘᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲛᲢᲠᲔᲑᲗᲐᲜ ᲡᲐᲑᲠᲫᲝᲚᲕᲔᲚᲔᲗᲐ
ᲒᲣᲚᲡ ᲩᲐᲒᲕᲬᲔᲠᲔᲗ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲮᲐᲚᲘᲡᲘ
ᲓᲐ ᲘᲛᲔᲓᲔᲑᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲔᲚ ᲛᲡᲮᲔᲚᲔᲗᲐ.
ᲔᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲣᲙᲐᲜᲐᲡᲙᲜᲔᲚᲘ,
ᲛᲢᲠᲘᲡ ᲨᲐᲒ ᲣᲠᲓᲝᲑᲡ ᲐᲠᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲨᲕᲔᲚᲐ,
ᲛᲐᲨ, ᲨᲔᲢᲔᲕᲘᲡᲙᲔᲜ! ᲓᲔᲓᲝ, ᲓᲔᲓᲔᲑᲝ,
ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲨᲔᲛᲝᲕᲙᲠᲑᲔᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ!

სანდრო ეული.

ᲓᲐ ᲢᲧᲕᲐᲠᲩᲔᲚᲘᲡᲙᲔᲜ რკინის გზის შტოს გაყვანა. როგორ შეხედავს ამ პროექტს რევკომი,—მე არ ვიცი, მაგრამ, ჩემის აზრით, ამ რაიონის მნიშვნელობა მეტათ დიდია.

ტყვარჩელში მადანია მილიარდ ფუთის საუკეთესო ნახშირის.

თუ მივახერხებთ ქვა-ნახშირის მიტანას ზღვამდე, მაშინ მაგ ზღვასა და ხმელეთს შუა ზღვაზე კოლოსალურ სავაჭრო გვერნას მოიპოვებს ის ქვეყანა, რომლის მფლობელობაშიაც იქნება ეს ნახშირის რაიონი, რადგან ტყვარჩელის რაიონი ადვილად განდევნის იქიდან კონკურენტებს.

მეორე რიგის გზებს ეკუთვნიან მნიშვნელოვანი ადგილობრივ ხალხისთვის შტო ქუთაისის ხონისა და სხვა. ამ საუშაოების შესასრულებლათ რკინის გზების სამმართველოსთან დაარსებულია განყოფილება გზების აშენების და ელექტროფიკაციისათვის. მის სათავეში დგას საქართველოს რკინის გზების ყოფილი უფროსი ინჟენერი კაციტაძე.

განზრახულია სამუშაოებში ჭიათურისა და ტყიბულის რაიონებში. ეს სამუშაოები იქნებიან დაკავშირებულნი იქ ქვანახშირის და შავი ქვის გამოღების განვითარებასთან.

ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲖᲘᲓᲕᲘᲡ ᲑᲘᲣᲠᲝᲡ.

შეეხო რა გაზიდვის ამ ერ-კავკასიის ბიუროს როლს და მნიშვნელობას, ამხ. მირონოვმა სთქვა: წარსული რკინის გზის მეურნეობა ემსახურებოდა კაპიტალისტურ წესწყობილებას და ცხადია, რომ მისი ორგანიზაცია და სქემა ისეთი არ იყო. როგორც ეხლა საჭიროა კოლექტივისტურ მეურნეობის დროს.

ის წესი, რომლის დროსაც რკინის გზა ემსახურება კერძო მეურნეობის ტვირთის გატანას კერძო მოთხოვნილებით, ცხადია, რომ არ გამოადგება ეკონომიურ ცხოვრების ფორმებს, რომლებიც ეხლა მყარდება. ეხლა კერძო გადაზიდვის წესი უომობს ადგილს გაგმიან წესს. ყოველივეს ჩვენ ვადგენთ გადატანის გეგმებს და ვაწესრიგებთ ყველა უწყების ტვირთის გადაზიდვას.

ბიურო გეგმავს მთელ გადაზიდვას, როგორც ცალკე უწყებების, ისე რესპუბლიკებისას. ბიუროში ეკონომიური წარმომადგენელი ჰყავს სამივე რესპუბლიკას, აგრეთვე რკინის გზებსა და ტრანსპორტებს. მოელი მუშაობა აგებულია და მიმდინარეობს დაგეგმილ გადაზიდვის სა

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადების შემდეგ მიეცა აქ ქალს თავისუფლება, ცხოვრებისაგან წამოყენებულ ქალთა განსაკუთრებულ მრავალ კითხვებზე თავისუფალი მაჯელობის და თვითმოქმედების.

მენშევიკების მთავრობამ, რომელიც ბევრს ლაპარაკობდა სოციალიზმზე, აიფერი არ გააკეთა აზხანაგ ქალებისთვის ისინი დატოვეს მათ იმავე ძველ მძიმე პირობებში, ოჯახის ვიწრო ჩარჩოებში მომწყვეტილი, როგორადაც იმყოფებოდნ ნიკოლოზ მეფის ბატონობის დროს (ხანგრძლივი ტაში).

გუმარჯოს, ამხანაგებო, განთავისუფლებული საქართველოს ქალთ, რომლებიც აწ მიიღებენ მხურვალე მონაწილეობას ჩვენს ახალ, პროლეტარულ სახელმწიფოს შენების საქმეში! (ბუსიკა—ინტერნაციონალი).

შემდგ გამოვიდენ მისასალმებელი სიტყვებით ამხანაგები—მე 11 წითელი ჯარის პოლიტიკურ განყოფილების სახელით **ლოლავა**, საქართველოს კომუნისტურ ახალგაზრდათა კავშირის სახელით **ბორის ძნელაძე**, თფილისის პარტკომის სახელით **ლ. კანდელაკი**. რუსეთელ ჯართან არსებული სანიტარული განყოფილების სახელით **ხანჩასტი**, სამაზრო ქალთა კომიტეტის სახელით **თ. ადამიანი**, ცეკასთან არსებულ სომეხ ქალთა განყოფილების სახელით **ფლორა**.

ბოლოს გამოვიდა ამხ. ლ. ბიბინეიშვილია, რომელიც განსაკუთრებით შეჩერდა ქართველ ქალთა მოძრაობ ს ერთ თვალსაჩინო მუშაკ, ულმობელი სიკვდილით ხელიდან გამოცლილი ამხ. კატუშა ოკუჯავაზე, მან აღნიშნა საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების დღიდან კატუშას დიდი ღვაწლი ქალთა ორგანიზაციების მოწყობის საქმეში და დასძინა: კატუშა ოკუჯავას შრომა, მის მიერ დაჩნეული საგრძნობი კვალი დაჩება ამ ამოიშლება არას დროს და ჩვენ ქალები დიდხანს, კიდევ დიდხანს ვერ შევ ვსებთ ჩვენი ნორჩი ორგანიზაციების ამ დანაკლისს.

კონფერენციამ ფეხზე ადგომით პატივ სცა მის ხსოვნას და მუ იკამ შეასრულა სამგლოვიარო მარში.

მოლოცვების დასრულების შემდეგ, მომენტზე ვრცელი მოხსენება გააკეთა ამხ. **რ. კალაძემ**. მან პირველათ აღნიშნა ქალთა ორგანიზაციის სიდიადე სახელმწიფოს შენების საქმეში და ის შექმნილი ახალი პირობები, რომელმაც ქალებს საშუალება მისცა მიეწყოთ დღევანდელი პირველი ქალთა კონფერენცია თფილისისა და სთქვა: თქვენ, ამხანაგებო, ხართ კაპიტალიზმით გაყვლეფილი მუშა ხალხის განუყოფელი ნაწილი: ეს თქვენ გეცოდინებათ, რა თქმა უნდა, და ამით იხელმძღვანელებთ თქვენს მუშაობაში.

ნათქვამია, ამხანაგებო, გამოცდილი ადამიანებისაგან—„რაც სტკივა კაცს, ენაც იმას იძახის“. მაგრამ ეს სამწუხაროთ არ ხდებოდა ასე ჩვენს ქალებში

რა იყო ამის მიზეზი?

მამაკაცები თუ ძაინც ბედავდენ დადებულ ძველ ულელის წინააღმდეგ ხმის ამოღებას, ერთად შეკავშირებულ გამოსვლას, ეს იმიტომ, რომ ისინი ერთად იყვნენ ჩაბმულნი ქარხანა ფაბრიკებში სამუშაოდ, ერთად ეწყობდენ ტკივილებს მომკვეს იქ მუშაობის მძიმე ტვირთს. ხოლო ქალები კი ამ დროს—კულტურულათ ჩამორჩენილნი, გაუთვითცნობიერებელნი ოჯახის შიგნით განცალკევებულნი იყვნენ.

ამხ. რაჟენი შეეხო შემდეგ კაპიტალიზმით გამოწვეულ მსოფლიო მოუსვენარ ანორმალურ ეკონომიურ და პოლიტიკურ დეპრესიას, რომელიც შეუნებელ ჩამორჩენილ მასას ვერ აუხსნია. ამაში კომუნისტებისთვის დაუდვიათ სრულებით დაუმსახურებელი ბრალი და დასკვნა. ყველივე ამის მიზეზი კი, ამხანაგებო, არის კაპიტალისტების მიერ დაწყებული, პროლეტარიატის წინააღმდეგ მიმართული, მოფლიო იმპერიალისტური ომი. შემდეგ ამ ომის პროცესში წარმოშობილი რევოლიუცია, იმპერიალისტურ ომით დაინტერესებული კაპიტალისტთა წინააღმდეგ დღეს გაჩაღებული საოჯალაქო ომი. ყველა ამის დარულებასთან არის დაკავშირებული მოვლენებული, ნორმალური, აყვავებული, ცხოვრება, რომელიც მოასწავებს ძველი ქვეყნების ყოველგან დანგრევას და მის ნანგრევებზე ახალის აშენებას.

აი, ამხანაგებო, მსოფლიოს ამ ნგრევა-შენების საქმეში ჩვენ მშრომელი კლასი უკვე ჩავებით. ჩვენ ვერ ვიტყვით, როდის გავათავებთ ამ ნგრევა-შენებას; ჩვენ ვიცით, დარწმუნებული ვართ მხოლოდ, რომ ამ დაწყებულ საქმეს დავასრულებთ ჩვენ მშრომელი ხალხის საბედიეროდ, და რომ ეს დღე არც ისე შორს არ არის... (ხანგძლივი ტაში. მუსიკით ინტერნაციონალის შესრულება.)

შემდეგ ამავე თემაზე რუსულათ გააკეთა მოხსენება ამხ. ვ. ივანოვმა. მოხსენება ყრცელი და შინაარსიანი იყო.

მოხსენებები უკამათოთ, ერთხმათ იქმნა მოწონებული. სადაც მიიღეს მისი შესაფერი რეზოლიუკია. (რეზოლიუციას ცალკე მოვიყვანთ)

დასასრულ გაუგზავნეს მისასალმებელი დეპეშა ამხ. კლარა ცეტკინს გერმანიაში და კოლონტაის რუ ეთში კონფერენციის სახელით.

სხდომა შეწყდა 4 საათზე.

ხევახტი.

პროფესიონალურ კავშირებში

პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს პრეზიდიუმი.

მოსმენილია რა მ ეტლეთა კავშირის განცხადება შესახებ კავშირის წევრთათვის უფასო თეატრ ს ბილეთების დარიგებისა, დადგენილია უარი ეთქვას, რადგანაც კავშირი შესდგება წვრილ მწარმოებელთაგან და იგი საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოში არ შედის.

პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს პრეზიდიუმმა, ამხ. ოდილავაძის წინადადებით, კიდევ ორი კავშირის დაარსება დაადგინა: მეთუნეთა ცენტრალურ მართველობით ბათომში და მემთამადნეთა, ტფილისში ცენტრალური მართველობით.

შრომის სახალხო კოლეგიიდან გასულ ამხ. მენაწარაშვილის მაკიერ, პროფ კავშირთა საბჭოს პრეზიდიუმმა ამხ. ენთაძე დანიშნა.

ქუთაისის პროფესიონალურ ბიუროს ხარჯების დასაფარავათ, პრეზიდიუმმა 2,000,000 გადასდო.

პროფ. კავშირთა საბჭოს პრეზიდიუმმა დაადგინა გრუკავროსტას ცენტრობეჭდვის მუშათა ჩაოიცხვა სოციალისტურ კავშირის მომუშავეთა კავშირში. მ. კ. ს. პრეზიდიუმმა დაადგინა ბზარეულთა კავშირისათვის 500 000 მან. მიცემა ავანსის სახით. საორგანიზაციო-საინსტრუქტორო განყოფილებას წინადადება მიეცა, რათა მან პრესაში გამოაქვეყნოს შემდეგი: ასეთი კავშირები, როგორიც მეეტლეთა და გამომგონებელთა კავშირია, საქართველოს პროფ. კავშირში არ შედიან.

ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მოსამსახურეთა პროფკავშირში.

ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა, საგაქციზო სამართველოსი, გადასახადთა სამართველოსი და დაწესებულებათა მოსამსახურეთათვის იხსნება სასადილო, რომელიც მოქმედებას დაიწყებს ცოტ ხანში.

კულტურულ განმანათლებელი კომისია შეუდგა ქართული ენის კურსების მოწყობას ქართულის უცოდინართათვის.

ეფენდჯიანცის ქარხანაში

შაბათს, 14 მაისს ეფ ნდჯიანცის ქარხნის მუშებმა გამართეს მუსიკალური ვოკალური საღამო. კონცერტის დაწყების წინ, პროლეტარულ კულტურის განვითარების შესახებ მოხსენ ბით გამოვიდა ამხ. ედელსონი. საღამომ ცოცხლად ჩაიარა, მუშებმა დაადგინეს ამგვარი საღამოები ხშირათ მოეწყოს.

ლითონზე დამმუშავებელ ქარხნების კომიტეტთა კონფერენცია.

მაისის 15 დაიწყო ლითონის მრეწველობის კომიტეტთა მეორე კონფერენციის სხდომა, ამხ მაჩაიძის თავმჯდომარეობით. კონფერენციას 21 წარმოების წარმომადგენელი დაესწრო. დღის წესრიგი: ქარხნის კომიტეტთა მიზანი, მოხსენება კავშირების მუშაობის შესახებ, მოხსენებები ადგილებიდან და მიმდინარე საკითხები.

პირველ კითხვის შესახებ მოხსენება საორგანიზაციო საინსტრუქტორო განყოფილების გამგე ამხ. ოდილავ ძემ გააკეთა.

მზარეულთა პროფ. კავშირში.

მაისის 15 სარევიზიო კომისია შეუდგა 20 მარტიდან 1 მაისამდის კავშირის მიერ გაწეულ ხარჯების რევიზიას. რევიზიამ საღაროს წარმოების სრული სისწორე შეამჩნია, სამაგიეროთ კავშირის კანცელარიის რევიზიის დროს, შეჩნეულია საქმის წარმოების სრული მოუწესრიგებლობა.

თ ე ლ ა ვ ი ში

თელავი. 15 მაისი. (დეპეშა). თელავის მაზრის პროფკავშირების საერთო კრებაზე დაადგინეს მიესალმონ მშრომელი ხალხის ინტერესების დამცველს საქართველოს რევკომს და მოუწოდებს საქართველოს ყველა მშრომელთ ბნნეთ შეუდგენ საეურნეო მუშაობას, რომელიც დაიშალა. მხოლოთ ამითი შესძლებენ საქართველოს მშრომელნი დასძლიონ ეკონომიური კრიზისი.

გაუმარჯოს საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის თავმჯდომარეს ფ. მახარაძეს.

გაუმარჯოს შეგნებულ შემოქმედებით შრომას.

— პროფკავშირების საზოგადო კრებამ დაადგინა აგრეთვე მხურვალეთ მიესალმოს საქართველოს პროფკავშირების საბჭოს და ფიცსა სდებს, რომ ყოველივე ღონეს იხმარს დაშლილ მეურნეობის აღსადგენათ.

გაუმარჯოს წითელ პროფკავშირებს.

გაუმარჯოს საქართველოს პროფკავშირების საბჭოს.

გაუმარჯოს შეგნებულ თავისუფალ შრომას.

პროვინციაში

მიქელ გაბრიელის თემის კოოპერატივი.

მიქელ-გაბრიელის თემის მომხმარებელი კოოპერატივი დღეს დიდ გაჭირვებას განიცდის, ყოველი მხრით. ის აუტანელ პირობებში იყო ჩავარდნილი ძველი მენშევიკური მთავრობის დროს, რადგანაც ამა როგორ შეიძლებოდა კოოპერატივში საქონელის მოტანა და წარმოება რომ მას გვერდით უდგა თავისი არშინით მუქარა ხარები და სპეკულიანტ ბი. და ასეთი მოქმედებ თ აუტანელ პირობებში იყო სოფლის მუშა გლეხი, რომლისთვის აუცილებელ საჭიროებას შეადგენდა მარილი, ნავთი, სფიჩკა და სხვა ასეთი უსაჭიროესი საქონლები. ეხლა კი აღნიშნულ კოოპერატივში არის ნოქრად ძველი ყოფილი ნოქარი, რომელიც დიდ ღონის ძიებას ხმარობს რაიმე გზით იშოვნოს წვრილმანი აუკილებელი საქონლები და დაკმაყოფილოს ხალხის მოთხოვნილება, მაგრამ მისმა ცდამ მიზანს ვერ მიაღწია და ვერავ თარი საქონელი ხალხის დასაკმაყოფილებლად მარტო მან ვერსად ვერ იშოვნა. აღნიშნული კოოპერატივი რომ დღეს ადამიანმა ინახულოს, შიგ საქონელს ვერ იშოვნის. ასეთი კოოპერატივის გაღატაკება და უყურადღებობა უნდა დავაბრალოთ ძველ გამგეობას, რომელიც წინეთათ არაფერს აქცევდნენ ყურადღებას და დღეს კი მით უმეტეს იმას ფიქრობენ და იმის მოლოდინში არიან რომ საბჭოთა საქართველო ეხლავე მოგვაწვდეს საქონელსო.

მართალია მათი მოლოდინი ეს სინამდვილეს შეიცავს მაგრამ, იმას კი არ უნდა ელოდეს რომ მას ახალი მთავრობა ეხლავე საქონელს მისცემს, არამედ ისეთ ღონეს ხმარობდეს როგორც იქცევა სხვა კოოპერატივის გამგეები. მართალია ეხლა კოოპერატივი არსად არ არის თავის სიმაღლეზე დამდგარი მარა მიქელ გაბრიელი კოოპერატივის მდგომარეობას რომ შეხედოთ ატირდები ადამიანი. კვირა და თვე ისე გადის, რომ შიგ საფასური არაფერი არ შემოდის. ასეთ დაუდევრობას ნუღარ ექნება არდგილი ხალხი გულის გასატეხად.

ალავერდ ხახიხელი.

პირველი მაისი ახალგორის რაიონში.

პირველი მაისის მიტინგი შესდგა სოფელ ახალგორში სხვა და სხვა სოფლებისა და ადგილობრივი მცხოვრებლებისაგან. დაესწრო მრავალრიცხოვანი ხალხი. მიტინგი იქმნა გახსნილი ახალგორის რაიონის ორგანიზაციის პასუხისმგებელ მდივნის მიერ. საქართველოს კომპარტიის ახალგორის რაიონის ბიუროს მდივანმა, ამხანაგმა ნიკოლოზ ისკანდარიშვილმა, წარმოსთქვა პირველი სიტყვა ბიუროს შენობის წინ. მან აუხსნა ხალხს მიტინგის მოწვევის მიზეზები და გააცნო მას მირველი მაისის მნიშვნელობა. მის შემდეგ მიტინგს სიტყვით მიმართა დუშეთის სამაზრო პირველი მაისის მოსწყობ კომისიის თავმჯდომარემ, ამხანაგმა ბედუკაძემ, რომელმაც ახსნა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს პირველ მაისს მშრომელი ხალხის ცხოვრებაში. ხალხი კმაყოფილი დარჩა, ამის შემდეგ სიტყვას ამბობს ამხანაგი დარიაშუკაშვილი, რომელიც მიმართავს ქალებს, რომ მათაც მიეცათ თავისუფლება, ისე როგორც მამაკაცებს და ითხოვდებს, რომ იმუშაონ ენერგიულად. ყველა ამის შემდეგ მიმართავს ხალხს, რევკომის თავმჯდომარე ამხანაგი ვარსიმაშვილი. რევკომთან სიტყვის გათავების შემდეგ მიტინგმა გაიარა ახალგაზრდათა კომუნისტური ბიუროს წინ, სადაც სიტყვით მიმართა პროცესიას ახალგაზრდა კომუნისტურ ბ ბიუროს პასუხისმგებელმა მდივანმა, ამხანაგმა პავლე ცაგარელმ , პირველი მაისის დღესასწაულის მნიშვნელობის შესახებ. ხალხი ყველა ორატორებს „გუმარჯოს პირველ მაისს“ ძახილით აძლევდნენ თანგრძნობით პასუხს. შემდეგ პროცესია მწყობრად წინ მიწაფეებით, სიმღერით და ზურნით მარსელიოზის დაკვრით, მიემართება ახალგორის გზით, იქ სადაც დანიშნული იყო პირველი მაისის საერთო დღესასწაული, სასწავლებლის წინ მინდორზედ. აქაც რა თქმა უნდა წარმოთქმული იქნა რამდენიმე ამხანაგის მიერ სიტყვები: ალექსანდრე მორბედაძისაგან, გიორგი მელიბოვისაგან და კიდევ სხვებისაგან, პირველ მაისის დღესასწაულის მნიშვნელობის შესახებ. შემდეგ მიტინგიდან ერთი ნაწილი ამხანაგებისა გაემართება წითელი დროშებით, სოფელ ბოლში, სადაც დასაფლავებულია ბენ. შევიკების მიერ დახვრეტილი ლექსო მ ჭარაშვილი. მის საფლავზედ სიტყვას ამბობს ამხანაგი ალექსანდრე ბედუკაძე და სხვა ამხანაგები და საუკუნო ხსენების სიმღერის შემდეგ, ხალხი ბრუნდება მწყობრად მარსელიოზის და ინტერნაციონალის სიმღერით სოფელ ახალგორში. მეორე ნაწილი ამ პროცესიისა ბრუნდება ბავშვებთან ერთათ ახალგორში, სადაც გამართული იქმნა საუზმე მოწაფეებისათვის და შემდეგ პირველ რიგში დადგა საბავშვო წარმოდგენები პირველი „აკაკის საფლავზედ“ და მეორე „ბებია და შვილიშვილი“. შემდეგ ახალგორის მოწაფეებმა წარმოსთქვეს ლექსები, რითაც ძალიან კმაყოფილი დარჩა ხალხი და აგრეთვე ბავშვებიც. ამის შემდეგ დადგმული იქმნა სოფლებიდგან მოსული გლეხებისათვის წარმოდგენა „მუშა მგოსანი“, რომელმაც დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა დამწყებ გლეხობაზედ. ამავე დღეს საღამოზედ იქმნა კიდევ დადგმული წარმოდგენა ადგილობრივი მცხოვრებლებისათვის, „რაც გინახავს ვეღარ ნახავ“, რომლითაც ხალხი ძალიან კმაყოფილი დარჩა. ეს უკანასკნელი ორი წარმოდგენა იქმნა შესრულებული ადგილობრივი სცენის მოყვარეების მიერ.

ხალხთა შორის ძალიან დიდი აღფრთოვანება გამოწვია ლეხურის ხეობიდან ამხ ნაგების მწყობრმა და დისციპლინით მოსვლამ პროფესიაზედ, რომლებიც მოვიდნენ ცხენებით და იკოთის მცხოვრებლებმა, რომლებიც მოვიდნენ მოწაფეებით და სამაისო მოლთული ურმით და ზურნით. რომელიც ასრულებდა მარსელიოზის ჰიმნს.

თავმჯდომარე **მ. ცაგარელი.**

მდივანი **ელენე ღუდუშაური.**

— საქართველ. კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოთავსებულია რუსთაველის პრ., № 22.

— ხაკ. კომპარტიის [illegible] კომიტეტი—რუსთაველის პრ., 22 [illegible] 5—74.

— 1-ლ რაიონის [illegible] ლის ჭ. 136, [illegible] ტელ. 1—33.

— მე-2-ე [illegible] ლის ჭ № 87. ტელ. 5—69.

— მე-3-ე [illegible] ბარი, კახეთის მოედანი [illegible]

— მე-4-ე [illegible] ჭ. 29 „მუშათა კლუბის“ შენობაში 9 [illegible]

მე-5-ე [illegible] ჭეჩა.

— ხაკ. [illegible] კომუნისტურ [illegible] ცეკა—რუსთაველის პრ. 22.

ხარელდაქცეთ კოლეგა...

განცხადებანი

პროფესიანალური

ა. წ. 21 მაისს მუშათა სასახლის შენობაში (მე-4 სართული ოთახი № 50) მოწვეულ იქნება მე-III კონფერენცია „ნემსის“ პროფკავშირის ყველა კულტურულ-განმანათლებელ ჩანასახებისა. დასაწყისი დღის 1 სიათზე.

დღის წესრიგი:

1. საკითხი მდივნების შესახებ.
2. რაიონებში კლუბისა და სამკითხველოების მოწყობა.

ცეკას სააგიტაციო—საპროპაგანდო განყოფილებისაგან

საქართველოს კომპარტიის ცეკას სააგიტაციო—საპროპაგანდო განყ. აცხადებს, რომ ამა წლის 17 მაისიდან რაიონებში გაიმართება კომპარტიის წევრების კრება, რომელზედაც იქნება გაკეთებული მოხსენება—„ამხ. ლენინის წერილი და კომპარტიის მიზნები საქართველოში“.

I **რაიონში**—ნაძალადევის თეატრი—ხუთშაბათს 19 მაისს, საღამოს 6 საათ. მოხსენებას გააკეთებენ ამხ. 1) მახარაძე, 2) დუმბაძე, 3) კურულაშვ ლი და 4) კალანდაძე.

II—მუშათა ცენტრალური კლუბი, ოთხშაბათს 18 მაისს, საღამოს 6 საათზე—მომხსენებელი: 1) ელიავა, 2) კალაძე და 4) ქავთარაძე.

III—მე III ბიუროს შენობა, კახეთის მოედანი № 1. სამშაბათს 17 საღამოს 6 საათზე. მოხსენებას გააკეთებენ: 1) ნაზარეთიანი, 2) ტოროშელიძე, 3) ატაბეკოვი.

IV **რაიონი**—ადგილი ნაჩვენები იქნება ცალკე. კვირას 22 მაისს დილის 11 საათზე. მომხსენებლები: 1) თუმანიშვილი, 2) დონენკო, 3) ერქომაიშვილი, 4) კალანდაძე.

ყველა ამხანაგები ვალდებული არიან დაესწრონ კრებას. შესვლა შეუძლიანთ მხოლოთ პარტიულ წევრებს.

ცეკას სააგიტაციო საპროპაგანდო განყოფილება.

ᲨᲔᲯᲘᲒᲠᲔᲑᲐ

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკის ფულის ნიშნების შეკვეთის დამზადებაზე

ფულის ნიშნები დაიბეჭდება 30, 50, 100, 500, 1000 [illegible] და 10.000 მან. ღირებულობის.

შეჯიბრების პირობები:

1) ფულის ნიშნის ხასიათები, ქართული [illegible] ფორმატის ოდენა და სამი სხვ დასხვა ნაირი წარმოდგენილ[illegible] ბისთვის, უნდა იყოს დამოთავრებულის სახით, ორივე გვერდზ[illegible] ფერით.

2) ნიშნებზე უნდა იქნეს ქართულ, ფრანგულ, რუ ულ, [illegible] თათრულ ენებზე შემდეგი შინაარსის წარწერა: „საქართველოს [illegible] სოციალისტურ რესპუბლიკის ფულის ნიშანი“.

გარდა ამისა წარწერა „პროლეტარებო ყველა ქვეყნის [illegible] ზემოჩამოთვლილ ხუთ ენაზე და აგრედვე ინგლისურ, [illegible] იტალიურზე.

3) ფულის ნიშნები უნდა იქნეს შესრულებული ქართულ [illegible] რომელშიაც უნდა იყოს გამოხატული ჩაქუჩი და ნამგალი

4) დაჯილდოვება: საუკეთესო ნაუშევრისთვის მან. 500,000 [illegible] ორელ მან. 300,000—და შემდეგ მან. 200,000.

5) სრულიად დამთავრებული ნახატები შემსრულებლის [illegible] ცალკე კონვერტში და ამ პსევდონიმის ვინაობის აღნიშვნით [illegible] კონვერტში წარმოდგენილ უნდა იყოს ორივე. სახელმწიფო [illegible] დების დამმზადებელ ექსპედიციაში **ექსპედიციის კომისრის სახელზ**, [illegible] ერა უგვიანეს მიმდინარე მაისის 25-სა დილის 10 საათიდან ნაშ[illegible] ვის 1-მდე

ფინანსთა სახალხო კომისარიატ[illegible]

ᲠᲘᲢᲘᲜᲒ-ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘ

საქ. კომპარტის ი. კ. სააგიტაც ო საპროპაგანდ[illegible] [illegible] [illegible] [

საქ. კომუნისტურ ახალგ. ფურცელი № 6

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგებო! მაგრათ ჩაკეტეთ ორგანიზაციების კარები ყველა კარიერისტებისა და არაკომუნისტებისათვის, თუ აცალეთ გაავლეთ ძინი ორგანიზაციებიდან. სისწორით ჩაატარეთ პერერეგისტრაცია.

მიმართვა

ს ქართველოს ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაციების რევოლიუციონურ მუშურ გლეხური ნაწილისადმი.

ამხანაგო! 4 თუ 5 წელია რაც არსებობს ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაციები. თავიდანვე მათ მიზნათ ქონდათ დასახული ახალგაზრდათა სოციალისტურათ აღზრდა, შესწავლა მარქსისტული მსოფლმხედველობისა და მისი გამოყენება პრაქტიკულ საქმიანობიაში, მოღვაწეობაში. მაგრამ ამ მიზნების განხორციელებას წინ ეღობებოდა მრავალი დაბრკოლებები. მენშევიკური მთავრობა, რომელმაც ასე სამარცხვინოთ დაასრულა თავისი არსებობა და მენშევიკური პარტია, სადაც თავი მოიყარა საბჭოთა რუსეთის და პროლეტარული რევოლიუციის დეზერტირებმა, არავითარ დახმარებას არ უწევდა ახალგ. მარქსისტთა ორგანიზაციებს თავისი სიმპატიური განზრახვების განხორციელებლათ. ან და რატომ უნდა გაეწიათ დახმარება მარქსიზმის შესწავლის საქმეში, **იმ მარქსიზმს, რომელიც ამ სოციალიზმის და რევოლიუციის მოღალატეებს ცხვირპირში მძლავრათ სცემდა და, რომელიც შეგვიარაღებდათ თქვენ მჭრელი, ბასრი იარაღით უპირველეს ყოვლისა თვით ყოფილი მთავრობის და მისი პარტიის წინააღმდეგ.** მაგრამ იყო მეორე უფრო დიდი დაბრკოლებაც. ეს დაბრკოლება მდგომარეობდა იმაში, რომ ახალგ. მარქსისტთა ორგანიზაციებში გაჩნდა მძლავრი ოპორტიუნისტული მიმდინარეობა, რომელიც ცდილობდა საერთო სალაპარაკო ენა გამოენახა წვრილ-ბურჟუაზიულ მენშევიკურ მთავრობასთან და პარტიასთან. ეს მიმდინარეობა სუბრობდა რევოლიუციონურ მიმდინარეობას, რომელიც უმცირესობაში იყო. ამის გამო მრავალმა ახალგაზრდა რევოლიუციონერებმა მიატოვეს მარქსისტთა ორგანიზაციები და შექმნეს თავისი საკუთარი ახალგაზრდათა ორგანიზაციები— **ხაქარ. ახალგ. კომუნისტური კავშირი.** მაგრამ თვით მარქსისტთა ორგანიზაციებშიაც დარჩა ერთი ნაწილი ახალგ. რევოლიუციონერებისა, რომლებიც ვერ ურიგდებოდენ გაბატონებულ ოპორტიუნისტულ წკინდა მენშევიკურ უმრავლესობას და აწარმოებდენ მის წინააღმდეგ ბრძოლას. მაგ. უკანასკნელ კონფერენციაზე მემარცხენე მიმდინარეობა წარმოადგენდა საგრძნობ უცირესობას. ეს მემარცხენე მიმდინარეობა აღიარებდა საბჭოთა ხელისუფლებას და III ინტერნაციონალის ზოგიერთ სტატუტებს, თუმცალა ბუნდოვანათ, გაურკვევლათ და არა საკმაო გაბედულებით. ეხლა მოწვეულია მორიგი კონფერენცია ახალგ. მარქს. ორგანიზაციებისა, სადაც სხვათა შორის დასმულია კითხვები ინტერნაციონალის და სხვ. შესახებ. თუ გასულ წელს ახალგ. მუშათა და გლეხთა კომკავშირის სიეზდი გარეკილ იქნა მენშევიკების აგენტების მიერ, წელს საბჭ. მთავრობა ნებას აძლევს ახალგ. მარქსისტებს შეიკრიბონ და იმსჯელონ სხვა და სხვა კითხვებზე. უეჭველია ამ კონფერენციაზე გარკვეულ სახეს მიიღებს ორივე მიმდინარეობა. ჩვენ გვინდა მხოლოდ შევაჩეროთ, ამხანაგებო, თქვენი ყურადღება შემდეგ გარემოებაზე. ვინ არ იცის, რომ მე 2 რე ინტერნაციონალი სამუდამოთ დამარცხდა და დაიმხვრა ევროპაში, ის გადაიქცა ცოცხალ ლეშათ. [illegible] რევოლიუციონერ მასსები ერიკებიან [illegible] პარტიებიდან და პროფესიონალურ კავშირებიდან სოციალიზმის მეორე მენშევიკებს—მე-2 ინ-ლის ბელადებს, რომლებმაც ჩააბეს მთელი [illegible] მშრომელნი უმაგალითო ხოცვა-ჟლეტაში. მოიგონეთ გასული წლის გრანდიოზული მნიშვნელობის ფაქტები, სრული გადატრეხა მსოფლიო მუშათა კლასის მოძრაობაში. მოიგონეთ გერმანიის უძლიერეს პროლეტარული პარტიის დამოუკიდებელთა პარტიის (რომელსაც თავიდან კაუცკი უდგა სათავეში) მე 3 კომუნ. ინტერნაციონალის რიგებში გადასვლა თავისი აბსოლიუტური უმრავლესობით; მოიგონეთ თუ გინდ საფრანგეთის სოციალისტური პარტიის მაგალითი, რომელმაც თავისი წრიდან განდევნა მემარჯვენენი და ყველა მერყევი ელემენტები და დადგა კომ. ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ. ამათ მოყვა მთელ რიგ სოციალისტური პარტიების ჩვენს მხარეზე გადმოსვლა, რამაც გახდა პირველად სუსტი, მაგრამ მაინც ძლიერი თავისი რევოლიუც. გატაცებით და პროგრამით მე 2 ინ-ლი, მთელი მსოფლიოს დამონებულ მუშათა მასსების მედროშეთ, მეთაურათ. მაგრამ ამ დროს არ სძინავდა ახალგაზრდობასაც. ევროპის ახალგაზრდათა სოც. კავშირებიც აწარმოებდენ მკაცრ ბრძოლას ომის და სოციალდემოკრატიის უმ-

გაუმარჯოს შეუბრალებელ ბრძოლას ახალგაზრდათა წვრილ ბურჟუაზიულ მენშევიკურ მიმდინარეობის წინააღმდეგ! გაუმარჯოს ახალგაზრდათა მსოფლიო კომუნისტურ ინტერნაციონალს! გაუმარჯოს საქარ. ახალგ. მუშათა და გლეხთა კომუნისტურ კავშირს!

საქართველოს ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ცენტრალური კომიტეტი.

ქ. თბილისი 1921 წ. 18 მაისი.

პასუხი შენიშვნა.

ბათუმელ და ქუთაისელ ამხანაგების „ფურცლების“ თანამშრომლებს.

ამხანაგებო! ამ პატარა შენიშვნის წერა გვიხიება იმ გარემოებით, რომ ჩვენი ფურცლები ვერ სდგანან სათანადო სიმაღლეზე. ჩვენმა ადგილობრივმა საredაქციო კოლეგიებმა კარგათ არ იციან მნიშვნელობა ჩვენი „ფურცელის“, მისი დანიშნულება

ამ ფურცლებში მოთავსებული წერილები გრძელია და დაწერილია გაუგებარი ენით, მოყვანილია სხვა და სხვა ციტატები, მოთხრობილია ისტორიული ამბები და სხვა, რაც აძნელებს მათი შინაარსის გაგებას გლეხების და მუშების მიერ; ჩვენ კი გვაინტერესებს და ჩვენი უპირველესი მოვალეობა არის ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა მასსის გათვითცნობიერება და მათი პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩათრევა. ამისთვის კი საჭიროა, სადაც კი ჩვენი „ფურცლები“ გამოდის ვაშუქებდეთ: ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა ცხოვრებას, ჩვენი ორგანიზაციების მდგომარეობას, ყოველ პრაქტიკულ ნაბიჯს ახალგაზრდობისას; ყოველმა ჩვენმა ამხანაგმა უნდა იცოდეს თუ სად, როგორ მიდის მუშაობა და სხვა. წერილები უნდა იყოს მოკლე და გასაგებათ დწერილი. საჭიროა არ არის გრძელი ფელეტონები.

ბ. თემელი.

მაშვრალისტიც ასეთი უნდა.

თუმცა ჩვენი კავშირის კურსების მოწყობას დიდი დაბრკოლება გადაეღობა, მაგრამ როგორც იქნა დავძლიეთ ყველა დაბრკოლებები, მხოლოთ დარჩა გადაუწყვეტელი ბინის საკითხი, რისთვისაც მივმართეთ სახალხო განათლების კომისიას, რომელმაც ენერგიული დახმარება გაგვიწია და გასცა ბრძანება, რომ პირველ ვადა გიმნაზიაში დაეთმოთ ბინა, მაგრამ გიმნაზიის გამგეს ზოვნისტ წულაძეს ვერ წარმოედგინა, რომ „მის“ შენობაში ახალგაზ. კომუნისტური კავშირი თავის კურსებს მოაწყობდა და ამიტომ ბინა არ დაგვითმო. შემდეგ მივმართეთ მეორე სასწავლებლის გამგეს მაშვრალისტ ა. წერეთელს, რასაკვირველია, სახალხო განათლების კომისარიატის თანხმობით და მისი წარმომადგენლის დასწრებით და ვთხოვეთ, რომ შენობა მოეცა. მან თავისი თანანშემწის პირით შემოგვითვალა, რომ ბინა ნახეთ და რომელიც მოგეწონოთ მიირთვითო, მე ამ საქმეში როგორ შეგიშლით ხელსო და ხვალ დილის 9 ს. მობრძანდით და ჩემთან ერთად შენობა ჩაიბარეთო. შენიბა კურსებისათვის გამოსადეგი აღმოჩდა და დავთანხმდით, რომ მეორე დღეს ჩაგვებარებია. მეორე დღეს მივედით და შეუთვალეთ „შკოლის“ პირით ბ. მაშვრალისტს, რომ ჩვენ მოვედით შენობის ჩასაბარებლათ. მან კი კეთილი ინება და შემოგვითვალა „კეთილობით ყოველი კაცი ისეენებს და მეც ვისვენებო“. ამ სიტ ვებით გამოგვსტუმრა და არ მოგვცა საშვალება, რომ ბინა დაგვეჭირა, რაც აუცილებელი იყო კურსანტებისათვის, რომელნიც მეტად კრიტიკულ მდგომარეობაში იმყოფებოდენ უბინობის გამო. როდესაც ჩვენ ბინას არ გვითმობს შავინისტი წულაძე ეს გასაგებია, ხოლო როცა ამას სჩადის მაშვრალისტი წერეთელი, ეს კი ვერ გამიგია!

ბ. ძ—ძე

პროვინციელ ამხანაგებს

ამხანაგებო! თქვენი ფურცელი უნდა იყოს გაჯიმხატველი სოფლის ახალგაზრდა გლეხების და ქალაქის ახალგაზრდა მუშების მდგომარეობისა და ინტერესებისა. ის უნდა იყოს მასსიური ორგანო, კოლექტიური შემოქმედების ნაყოფი. მიუხედავათ ამისა უნდა ვსთქვათ, რომ სამწუხაროთ ეს ასე არ იყო ამდენ ხანს. მთელ ფურცელს თითქმის ერთი ან ორი პირი ავსებდა თავისი წერილებით. ამ ბოლო ხანებში მდგომარეობა შეიცვალა და ამხანაგები ღებულობენ მონაწილეობას ფურცლის გაუმჯობესების საქმეში. პროვინციიდან მოდის კორესპონდენციები, შენიშვნები, წერილები. ამხანაგებო! განაგრძეთ ცნობების გამოგზავნა. თქვენი წერილები იქნება განხილული და შესწორებული დიდის ყურადღებით. ნუ შეგაშინებს ის, რომ კარგათ არ იცით წერა და აზრის დალაგება. სწერეთ მაინც და გამოგზავნეთ. გავეჩვევით, ვისწავლით წერას. სწერეთ ახალგ. მუშების და გლეხების ცხოვრებაზე, კავშირის მუშაობაზე, მათ ნაკლზე და დადებით მხარეებზე. სწერეთ მიუდგომლათ. საჭირო არ არის გადამეტება იმის რაც არის.

საჭირო არ არის თავიდანვე პრინციპიალურ კითხვებზე წერა ან კორესპონდენციებისათვის პოლიტიკური შინაარსის მიცემა. დავიწყოთ თავიდან და წარმატებას ვნახავთ. მოგვეცით შეკითხვებ, თუ რომელიმე კითხვა თქვენთვის გაურკვეველი არის კავშირის ან მუშათა ცხოვრებიდან. გ პასუხებთ ფოსტის საშუალებით ან ცალკე წერილით.

ამხ სლამით „ფურცლის“ რედაქტორი კ. ორაგველიძე.

ჩვენს კავშირში

ოზურგეთი

ოზურგეთში 27 აპრილს ახალგაზდათა ოზურგეთის სამაზრო კომიტეტის ინიციატივით წაკითხულ იქნა ლექცია ამხ. კოტე გორდელაძის მიერ შემდეგ თემაზე: „დღევანდელი სინამდვილე და პროლეტარული რევოლიუცია“. ლექციას უამრავი მსმენელები დაესწრო. აუდიტორიას უმრავლესობას ახალგაზრდობა წარმოადგენდა. ლექციას თავმჯდომარეობდა ამხ. კ. ჩხარტიშვილი. მოხსენება იყო შინაარსი ნი და ფრიად დამაკმაყოფილებელი აუდიტორიისთვის. შემდეგ გაიმართა კამათი. კამათში მონაწილეობა მიიღეს როგორც მენშევიკებმა, ისე ფედერალისტებმაც. ოპონენტებმა სრულიად ვერ შეეხენ ლექტორის მიერ წამოყენებულ დებულებებს. ლექცია გათავდა ღამის პირველ საათზე. ამასთანავე ლექტორს განზრახვა აქვს გურიის ყველა პროვინციებში გაიმეოროს თავისი ლექცია. ხ. დ—ძე

შულავერი.

ყოჩალათ მუშაობენ!

შულავერის რევკომმა ახალგ. კომუნისტურ ორგანიზაციას მისცა 15 დესიატინა მიწა დასამუშავებლათ საჭირო ინვენტარით და თესლით. უკვე გაჩაღდა მუშაობა. ორგანიზაციის ყველა წევრები ღებენ მხურვალე მონაწილეობას მუშაობაში. მუშაობენ ქალებიც. შულავერის ორგანიზაციამ აღო აგრეთვე დასამუშავებლათ ბაღი სივრცით 4 დესიატინა. საჭიროა დახმარება სხვადასხვა საშუალებით. მთელი ორგანიზაცია გაიმსჭვალა კომუნისტური იდეებით და მზათ არის თავი დასდოს სამეურნეო აღორძინებისთვის. **მივბაძოთ ამხანაგებო ჩვენც ამ მაგალითს!**

ზუგდიდის მაზრა.

როდესაც რუსეთის პროლეტარიატის დახმარებით ბოლო მოეღო მენშევიკების ბატონობას და განთავისუფლდა საქართველოს მშრომელი ხალხი, ამ დღიდან ზუგდიდის მაზრის ახალგაზრდობამ ამოისუნთქა თავისუფლათ. ქ. ზუგდიდში არჩეული იქნა ახალი სამაზრო კომიტეტი, რომლის ხანმოკლე მუშაობამ უკვე ნაყოფი გამოიღო; მის გამართულ კრებებს ახალგაზრდობა დიდი ხალისით ეწრება; თითქმის ყველა სოფლებში იქნა აღდგენილი და დაარსებული კომკავშირის იაჩეიკები, რომელთაც უკვე კავშირი აქვთ აღდგენილი მაზრასთან. უნდა აღინიშნოს, რომ მუშაობას ცოტათ აფერხებს კომუნისტურ ლიტერატურის უქონლობა. იმედია, ამ მხრივ ზუგდიდის მაზრის ახალგაზრდათა კომუნ. ორგანიზაციებს დაეხმარება ცენ. კომიტეტი. ზუგდიდში შემდგარია სხვა და სხვა სექციები, რომლებიც ენერგიულად მუშაობენ. ვ. ჩ—ძე.

აფხაზეთის ახალგაზრდობა

ქ. სუხუმში.

ახალგ. კომ. კავშირში ირიცხება 100 მდე წევრი. მოწყობილ იქნა პირველი მიტინგი, რომელსაც დაესწრო მრავალი ახალგაზრდები.

ქ. გუდაუთაში.

ჩვენი კავშირი აერთებს 50 ახალგაზრდებს. მოეწყო წითელი ახალგაზრდობის კლუბი, ჩატარდა 3 შაბათობა. გაიმართა საუბარი თემაზე: „რა არის საბჭოთა ძალა უფლება“. საერთოდ ამხანაგები ენერგიულათ მუშაობენ. სისტემატიურათ იკრიბება კომიტეტი.

ქ. გაგრაში.

ქ. გაგრაში მოეწყო ჩვენი კავშირის ორგანიზაცია.

მთელ აფხაზეთში.

გაცხოველებული მუშაობა სწარმოებს. აფხაზეთის მასშტაბში მუშაობას ხელმძღვანელობას უწევს საორგანიზაციო ბიურო აფხაზეთისა. ის სცემს ახალგაზრდობის „ფურცელს“.

როგორ მუშაობს რუსეთის ახალგაზრდობა

ახალი გაზეთი.

ახლო ხანში გამოვა რ. ა. კ. კ. ცენტრალური კომიტეტის ორგანო „წითელი ახალგაზრდობა“.]

კლუბი მუშაობს.

ოდესის გუბერნიის ქ. მაიაკში კლუბის მუშაობა სასურველ ნიადაგზე დგება. მოწყობილია წრეები, პოლიტიკური სკოლები და წერა კითხვის ცოდნის სკოლები.

ახე უნდა იქნათ!

პეტერბურგში ფაბრიკებში სამუშაოთ გაგზავნა 60 საუკეთესო წევრები რ. ა. კ. კ.

კავშირის მუშაობის სკოლა.

ქ. ეკატერინბურგში გაიხსნა კავშირის სკოლა, სადაც კითხულობენ ლექციებს და იმართება საუბრები.

წერა-კითხვის უცოდინარობას ებრძვიან.

ქ. მინსკში გაიხსნა სკოლა წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციისათვის, სადაც ჩაეწერა 200 ახალგაზრდა მუშა.

მაგალითი ყველასათვის

ლენის გუბერნიის (ციმბირის) ტარტომის ორგანიზაციამ მოაწყო სასოფლო-სამეურნეო კომუნა.

საქმეს აკეთებენ.

ნოვგოროდში ახალგაზრდებმა მოაწყვეს შაბათობა, რომელშიაც 5360 ახალგ. მუშა იღებდა მონაწილეობას. მოაწყვეს 8 სახალხო სახლი და კლუბი, დატვირთეს 5000 ფ. შეშა.

მივბაძოთ!

ვიატკის გუბერნიის ურჟუმის ქარხანაში ახალგაზრდებმა ორი თვის განმავლობაში გააკეთეს 1200 სახნისი.

მისალმება.

საქართველოს ახალგ. კომკავშირის ცენტრალურ კომიტეტს.

ჩვენ, ახალგაზრდა კომუნისტები, რომლებიც შევიკრიბეთ ჯვანშირის სამაზრო კონფერენციაზე, გიძღვნით ძმურ კომუნისტურ სალამს საქართველოს ახალგაზრდა კომუნისტებს, რომლებიც იტანჯებოდით მოღალატე მენშევიკების მძიმე უღლის ქვეშ. ახალგაზრდების, როგორც უფრო მოწინავე რევოლიუციონური მასსის, მოვალეობა არის დაამხვრიოს კაპიტალიზმის და ნაციონალიზმის ბორკილები და წინ წაუძღვეს დამორჩილებულ და დამონებულ ბნელ აღმოსავლეთს, წინ, კონტრრევოლიუციის და რეაქციის წინააღმდეგ, რომელიც ცდილობს ამიერ კავკასიაში გაბატონებას. გიძღვნით რა მხურვალე სალამს თქვენთან ერთად შევძახებთ:

გაუმარჯოს გამოღვიძებული აღმოსავლეთის ახალგაზრდობას!

გაუმარჯოს კომუნისტურ რევოლიუციას მთელ დედამიწის ზურგზე!

გაუმარჯოს ამიერ-კავკასიის მშრომელთა ერთობას!

გაუმარჯოს საქართველოს ახალგ. კომუნისტურ კავშირს!

კონფერენც თავმჯდომარე **დადაშევი.**

——

საქართველოს ახალგ. კომკავშირის ცენტრალურ კომიტეტს.

ძვირფასო ამხანაგებო! აზერბეიჯანის ახალგაზრდათა კომკავშირის 2 ე ყაზახის სამაზრო კონფერენციამ დაადგინა მოგესალმოს თქვენ საქ. ახალგ. კომუნისტურ კავშირს, ჩვენ ყაზახის ყველა კუთხეების ახალგაზრდათა წარმომადგენლები მხურვალე სალამს გიძღვნით თქვენ, ქართველო ახალგაზრდობავ. ფიცს ვდებთ რომ თქვენთან ერთად ხელ-ხელ ჩაკიდებული ვიბრძოლებთ აღმოსავლეთის დაჩაგრული ახალგაზრდობის გასანთავისუფლებლათ, რომელიც დღეს გმინავს კაპიტალის უღლის ქვეშ.

გაუმარჯოს საქართველოს კომუნისტური ახალგაზრდობის ხელმძღვანელს ცენტრალურ კომიტეტს!

გაუმარჯოს აზერბეიჯანის და საქართველოს ახალგაზრდა კომუნისტთა ძმურ კავშირს ყველა სხვა ქვეყნების კავშირებთან ერთად.

ყაზახის მეორე სამაზრო კონფერენცია.

ფოსტა

ყველა ამხანაგებს. მოგვაწოდეთ წერილები, კორესპონდენციები ორგანიზაციების მუშაობის და ახალგ. მუშათა და გლეხთა მდგომარეობაზე.

ამხ. ტანტიკაშვილს. ლექსი სუსტია. არ დაიბეჭდება. ეცადეთ წერილები სწეროთ მარტივ თემებზე, მუშათა ცხოვრებაზე, კავშირის მუშაობაზე. ასეთ წერილებს დიდის ყურადღებით მივიღებთ და განვიხილავთ.

ამხ. ხებეშვილს და ხაფანგს. წერილები მივიღეთ, ახალგაზრდობაზე ცოტას სწერთ, ამიტომ ისინი გადაგეცით „კომუნისტის“ რედაქციას.

ამხ. დათიკოს. არ დაიბეჭდება. ეცადეთ მოგვაწოდოთ წერილები რაიმე კონკრეტულ კითხვებზე ახალგ. მოძრაობის შესახებ.

——

მკითხველო! შენ მოვალე ხარ ბმამაღლა წაუკითხო ეს ფურცელი იმათ, ვინც წერა კითხვა არ იცის.